

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Ministerstvo
pro místní rozvoj

Evaluační zpráva

**Mid-term evaluace realizace strategie komunitně vedeného místního rozvoje
MAS Moravská cesta**

**Moravská
cesta**

Datum schválení Evaluační zprávy kontrolní komisí MAS dne 8.6.2026

Verze 2

Obsah

1. Cíle mid-term evaluace realizace SCLLD 2021–2027 na úrovni MAS	5
2. Odpovědi na evaluační otázky, návrh doporučení (opatření)	6
Oblast I – Interní procesy a postupy realizace SCLLD na MAS (procesní část evaluace) ..	6
Účel a postup sebehodnocení v Oblasti I	6
Podklady a zdroje pro sebehodnocení v Oblasti I	7
Hodnocené procesy	7
Sebehodnocení jednotlivých procesů a činností realizace SCLLD 2021+ na MAS.....	8
Oblast II – Výstupy a výsledky realizace SCLLD 2021+ (výsledková část evaluace).....	21
EO II.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2025 nachází a je potřeba provést změny v (alokaci, složení) Opatření/Fichí Programových rámců?	23
Zdroje dat/informací	24
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	24
Záznamy, které MAS vytvoří při zodpovídání EO, a které použije pro její zodpovězení	24
Odpovědi na evaluační podotázky	25
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	27
EO II.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný pokrok realizace SCLLD)?	28
Zdroje dat/informací	28
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	28
Odpovědi na evaluační podotázky	29
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	30
EO II.3 Jsou finanční prostředky na projekty vynaloženy účelně, tj. plní projekty svůj účel a přináší do území pozitivní a udržitelné efekty?	31
Zdroje dat/informací	31
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	31
Odpovědi na evaluační podotázky	33
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	34
EO II.4 Jak přispívají realizované projekty k naplňování specifického cíle SCLLD daného Opatření/Fiche Programového rámce?	34
Zdroje dat/informací	34
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	35
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	35
EO II.5 Vedou projekty realizované v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?	35
Zdroje dat/informací	35
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	36
Odpovědi na evaluační podotázky	36
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	38

EO II.6 Přispívají projekty podpořené zejména v PR SP SZP k místnímu rozvoji ve venkovských oblastech?	39
Zdroje dat/informací	39
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	39
Odpovědi na evaluační podotázky	39
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	41
3. Manažerské shrnutí výstupů a výsledků realizace SCLLD k 31. 12. 2025	42
Popis strategie	42
MAS by měla systematicky sbírat zpětnou vazbu od příjemců po ukončení projektů (např. formou krátkého dotazníku) s cílem průběžně dokumentovat skutečné efekty projektů, včetně těch nepředpokládaných, a využívat tato zjištění při přípravě dalších výzev a aktualizaci SCLLD	43
Evaluační postup	43
Harmonogram zpracování mid-term evaluace SCLLD 2021+	43

Seznam tabulek

Tabulka 1 Přehled osob zapojených do evaluace v Oblasti I – Interní procesy a postupy realizace strategie CLLD na MAS	6
Tabulka 2 Sebehodnocení MAS – 1. proces: Příprava implementace PR IROP / OP TAK	9
Tabulka 3 Sebehodnocení MAS – 2. proces: Realizace výzev, kontrola a hodnocení projektových/podnikatelských záměrů v PR IROP / OP TAK na MAS	10
Tabulka 4 Sebehodnocení MAS – 3. proces: Podpora žadatelů/příjemců při podání žádosti o dotaci a realizaci projektu v PR IROP / OP TAK na MAS	14
Tabulka 5 Sebehodnocení MAS – 4. Proces: Příprava implementace PR SP SZP na MAS	15
Tabulka 6 Sebehodnocení MAS – 5. Proces: Realizace výzev, kontrola a hodnocení žádostí o dotaci v PR SP SZP na MAS	17
Tabulka 7 Sebehodnocení MAS – 6. Proces: Podpora žadatelů/příjemců při podání žádosti o dotaci a realizaci projektu v PR SP SZP na MAS	19
Tabulka 9 Sebehodnocení MAS – 8. Proces: Animace a komunikace	20
Tabulka 10 Přehled evaluačních otázek, podotázek a základních metod hodnocení v Oblasti II	21
Tabulka 11 Nepovinně zodpovídané (volitelné) evaluační otázky a podotázky v Oblasti II	23
Tabulka 12 Pokrok v realizaci SCLLD – přehled výzev MAS dle stavu k 31. 12. 2025	24
Tabulka 13 Projekty spolupráce MAS v PR SP SZP	25
Tabulka 14 Přehled projektů pro realizaci evaluačních rozhovorů pro mid-term evaluaci	32
Tabulka 15 Skutečný harmonogram klíčových činností mid-term evaluace SCLLD na MAS	43

Seznam zkratk

AD	- Akceptační dopis
API	- Agentura pro podnikání
CRR	- Centrum pro regionální rozvoj
ČR	- Česká republika
EO	- Evaluační otázka
EU	- Evropská unie
EZFRV	- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FNap	- Formální náležitosti a přijatelnost
IROP	- Integrovaný regionální operační program 2021–2027
MAS	- Místní akční skupina
MMR–ORP	- Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor regionální politiky
MP INRAP	- Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů
NS MAS	- Národní síť Místních akčních skupin ČR
OPZ+	- Operační program Zaměstnanost plus
OP	- Operační program
OP TAK	- Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost
OP TP	- Operační program Technická pomoc 2021–2027
OP ŽP	- Operační program Životní prostředí 2021–2027
PA	- Právní akt
PF	- Portál farmáře
PO	- Programové období
PR	- Programový rámec
PZ	- Projektový záměr
ŘO	- Řídicí orgán
SCLLD	- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
SP SZP	- Strategický plán Společné zemědělské politiky
SZIF	- Státní zemědělský intervenční fond
VH	- Věcné hodnocení
ŽoD	- Žádost o dotaci
ŽoP	- Žádost o platbu

1. Cíle mid-term evaluace realizace SCLLD 2021–2027 na úrovni MAS

Cílem mid-term evaluace realizace SCLLD MAS Moravská cesta je zhodnocení dosavadní realizace integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje na úrovni MAS v průběhu programového období 2021–2027. Hodnotitel provádí evaluaci na základě Zadání vydaného MMR-ORP¹.

MAS s využitím níže předepsaných metod a postupů:

- **v Oblasti I (procesní část evaluace)** provádí sebehodnocení stanovených procesů a činností realizace SCLLD na MAS a navrhuje případná doporučení pro zlepšení;
- **v Oblasti II (výsledková část evaluace)** zodpovídá stanovené evaluační otázky a jejich podotázky a navrhuje případná doporučení pro zlepšení.

MAS provádí mid-term evaluaci realizace SCLLD ve vztahu k Programovým rámcům v těchto OP:

- Integrovaný regionální operační program 2021–2027
- Strategický plán Společné zemědělské politiky
- Operační program Technologie a aplikace
- Operační program Zaměstnanost plus (pouze ve vztahu k EO II.5, respektive podotázce II.5.4, příp. II.5.6²)

Cílem mid-term evaluace realizace SCLLD v PO 2021–2027 na úrovni MAS bylo:

1. zhodnotit nastavení činností a procesů prováděných MAS v souvislosti s implementací SCLLD za účelem identifikace příkladů dobré praxe a zejména špatného nastavení a včasného odstranění nedostatků a zefektivnění činností a procesů na úrovni MAS,
2. zhodnotit absorpční kapacitu pro realizaci (zacílení) Programových rámců SCLLD za účelem včasné identifikace případných nedostatků a prevence nevyčerpání alokace v jednotlivých Programových rámcích,
3. zhodnotit výsledky realizace opatření PR SCLLD a pokrok v plnění cílů Programových rámců SCLLD a identifikace případných bariér a definice vhodných opatření vedoucích k lepšímu naplňování (dosahování) stanovených cílů a čerpání alokace MAS,
4. identifikovat příspěvek SCLLD ke vzniku inovací a přidané hodnoty v území MAS.

Souhrnně lze tedy říci, že mid-term evaluace realizace SCLLD slouží k:

1. **identifikaci pozitiv a využití příkladů dobré praxe,**
2. **včasnému rozpoznání případných nedostatků** v nastavení a realizaci SCLLD a
3. **navržení vhodných opatření pro eliminaci těchto nedostatků**, přičemž ideálně by mělo být následujícím krokem (který však již není součástí samotné evaluace) vytvoření předpokladů pro zavedení navržených opatření do praxe a jejich následná implementace.

Hlavním uživatelem výstupů mid-term evaluace je MAS jako nositel příslušné strategie CLLD v programovém období 2021–2027.

¹ <https://mmr.gov.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/clld/evaluace>

² MAS realizovala podrobné hodnocení projektu v rámci vlastní evaluace dle instrukcí ŘO OPZ+.

2. Odpovědi na evaluační otázky, návrh doporučení (opatření)

Oblast I – Interní procesy a postupy realizace SCLLD na MAS (procesní část evaluace)

MAS Moravská cesta provádí hodnocení interních procesů a postupů realizace SCLLD na úrovni MAS vyplněním klíčových zjištění a navazujících doporučení pro realizaci činností na MAS níže uvedených tabulek sebehodnocení MAS, a to na základě **svých znalostí a zkušeností z dosavadní realizace SCLLD MAS v PO 2021–2027.**

Na sebehodnocení v Oblasti I se v MAS podílely osoby uvedené v tabulce č. 1.

Tabulka 1 Přehled osob zapojených do evaluace v Oblasti I – Interní procesy a postupy realizace strategie CLLD na MAS

Jméno	pracovník MAS / člen orgánu MAS / ostatní
Ing. Aneta Trávníčková	MAS Moravská cesta, z.s. – pracovník MAS
Ing. Miloslava Hrušková	MAS Moravská cesta, z.s. – pracovník MAS
Mgr. Eva Honcnejmanová	MAS Moravská cesta, z.s. – pracovník MAS
doc. Mgr. Pavel Šaradín, Ph.D.	UPOL – Katedra politologie a evropských studií – ostatní

Účel a postup sebehodnocení v Oblasti I

Účelem hodnocení v Oblasti I je pomocí zralé úvahy identifikovat nejdůležitější pozitiva a zejména negativa činností MAS při realizaci SCLLD a navrhnout na ně navazující opatření (jak se danému nedostatku dále vyhnout), nikoliv zpracovat vyčerpávající výčet pozitiv a negativ.

MAS do tabulek sebehodnocení zaznamenala právě taková negativa (co a proč se MAS při realizaci SCLLD nedaří), pro která umí MAS navrhnout vhodná opatření s vysokou pravděpodobností jejich realizace (zejména v aktuálním, případně budoucím, programovém období).

Níže uvedené tabulky sebehodnocení MAS vyplnila na základě **svých zkušeností a znalostí o jí prováděných činnostech při realizaci své SCLLD v PO 2021–2027.**

Postup hodnocení jednotlivých činností a vyplnění tabulek sebehodnocení byl následovný:

1. MAS u každé činnosti jednotlivých procesů zvážila následující otázky:

- Jak jsme tuto činnost dělali?
- Kdo tuto činnost vykonával?
- Proč jsme postupovali tak, jak jsme postupovali?
- Využili jsme některé zkušenosti či příklady dobré praxe vlastní, jiných MAS, KS MAS či NS MAS (příp. pracovních skupin KS MAS, NS MAS)?
- Jaké postupy a činnosti se nám osvědčily?
- Co konkrétně nám v rámci dané činnosti působí největší problém/y?
- Jak bychom mohli příště postupovat lépe (efektivněji, správně)?
- Daří se nám dodržovat termíny, které jsme si nastavili? Pokud ne, proč tomu tak je?

2. Na základě úvahy nad výše uvedenými otázkami k vybraným činnostem MAS do tabulky zapsala:

- Co a proč se MAS daří: nalezená **klíčová** pozitiva provádění dané činnosti (případy dobré praxe v dané činnosti, klíčové faktory činnosti na její správné a efektivní fungování),
- Co a proč se MAS nedaří: nalezená **klíčová** negativa provádění dané činnosti (případy špatné praxe v dané činnosti, klíčové negativní skutečnosti, nedostatky, které negativně ovlivňují provádění dané činnosti na MAS),
- Návrh opatření, jak se v budoucnu daným negativům vyhnout, **co a jak může MAS** zlepšit (zrychlení, zefektivnění, úprava v interní dokumentaci ad.) při dané činnosti,
- **Osobu/orgán** odpovědný za provedení navrženého doporučení na MAS.

Podklady a zdroje pro sebehodnocení v Oblasti I

Při hodnocení jednotlivých procesů, respektive činností MAS využila **zejména** následující zdroje a metody:

- analýzy obsahu příslušných interních dokumentů³ a záznamů⁴ MAS (např. akceptační dopisy k programovým rámcům, interní postupy MAS k jednotlivým PR, seznamy podaných žádostí, zápisy z hodnocení a výběru projektových/podnikatelských záměrů v PR IROP / OP TAK, projektů v PR SP SZP / OP ŽP atp.),
- analýzy dat a informací z webu MAS a MS2021+, respektive z Portálu farmáře (ve vztahu k výzvám MAS, projekty spolupráce, hodnocení na MAS atd.),
- brainstorming / skupinová diskuse pracovníků MAS / osob zapojených do hodnocení v Oblasti I (viz tabulku č. 1 výše).

Hodnocené procesy

MAS hodnotila následující procesy realizace SCLLD 2021+ na MAS:

1. Proces: Příprava implementace PR IROP / OP TAK na MAS
2. Proces: Realizace výzev, kontrola a hodnocení projektových/podnikatelských záměrů v PR IROP / OP TAK na MAS
3. Proces: Podpora žadatelů/příjemců při podání žádosti o dotaci a realizaci projektu v PR IROP / OP TAK na MAS
4. Proces: Příprava implementace PR SP SZP na MAS
5. Proces: Realizace výzev, kontrola a hodnocení žádostí o dotaci v PR SP SZP na MAS
6. Proces: Podpora žadatelů/příjemců při podání žádosti o dotaci a realizaci projektu v PR SP SZP na MAS
7. Proces: Implementace PR OP ŽP na MAS
8. Proces: Animace a komunikace

Nepovinné (tj. volitelné) procesy k sebehodnocení

MAS v rámci mid-term evaluace může (ale nemusí) dále posoudit následující procesy a činnosti prováděné na MAS související s realizací SCLLD:

9. Proces: Financování realizace SCLLD z OP TP
10. Proces: Příprava integrované strategie CLLD

³ Dokument – předepisuje určité postupy (tj. např. Interní postupy MAS pro IROP, Stanovy MAS, jednací řády apod.).

⁴ Záznam – poskytuje důkaz o tom, že postupy jsou realizovány v souladu s dokumenty (tj. záznam je např. zápis z jednání výběrového orgánu, prezenční listina atp.).

Sebehodnocení jednotlivých procesů a činností realizace SCLLD 2021+ na MAS

1. Proces: Příprava implementace PR IROP / OP TAK

Činnosti MAS pro sebehodnocení:

- 1) *Zpracování závazných písemných pracovních postupů (příprava interních postupů pro příslušný PR, jejich schválení, dodržení lhůt)*
- 2) *Zasílání dokumentace k výzvě (na vyžádání ŘO)*
- 3) *Příprava a zasílání harmonogramu výzev a jeho aktualizací na ŘO (vč. schválení příslušným orgánem MAS, dodržení lhůt)*
- 4) *Informování ŘO o termínu jednání výběrového, rozhodovacího a jiného příslušného orgánu MAS, na kterém jsou projednávány projektové záměry pro realizaci v IROP / OP TAK*

Tabulka 2 Sebehodnocení MAS – 1. proces: Příprava implementace PR IROP / OP TAK

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
PR IROP – Interní postupy byly zpracovány bez obtíží. MAS při jejich zpracování vycházela z předešlého programového období, a hlavně ze získaných zkušeností během hodnocení předešlých výzev. MAS ocenila, že si mohla sama nastavit své lhůty pro provádění jednotlivých hodnotících procesů, aby mohla efektivně a přehledně vykonávat jednotlivé kroky hodnocení ve spolupráci se zapojenými orgány MAS (výběrová komise a Výbor spolku). IP byly schváleny bez jakýchkoli problémů a byly dodrženy všechny nastavené lhůty. OP TAK – V rámci OP TAK byly IP vypracovány dle vzoru IP IROP, jelikož ze strany ŘO nebyly poskytnuty žádné závazné vzory. Proto byly IP opět vypracovány bez problémů a s dodržáním všech lhůt	Manažer MAS – V rámci zpracování IP nebyly identifikovány žádné problémy, proto nejsou navrhována žádná doporučení na provedení změn v této oblasti.
PR IROP – Dokumentace k výzvě IROP nebyla nikdy zaslána na ŘO, jelikož si jej ŘO prozatím nevyžádal. OP TAK – Dokumentace k výzvě OP TAK nebyla nikdy zaslána na ŘO, jelikož si jej ŘO prozatím nevyžádal.	Manažer MAS – Není navrženo žádné doporučení na změnu, jelikož MAS nemusela doposud řešit zasílání dokumentace na vyžádání ŘO.
PR IROP – Harmonogram výzev byl pravidelně aktualizován a vždy schválen na jednání Výboru spolku. Pověřený manažer MAS vždy zaslal schválený harmonogram výzev na ŘO na určenou adresu: clldirop@mmr.cz. Oceňujeme, že ŘO vždy zaslal potvrzení o přijetí harmonogramu. OP TAK – Harmonogram výzev byl pravidelně aktualizován a vždy schválen na jednání Výboru spolku. Pověřený manažer MAS vždy zaslal schválený harmonogram výzev na ŘO na určenou adresu: clld@mpo.cz. ŘO OP TAK nikdy nezaslal potvrzení, že námi zasláný harmonogram obdržel.	Manažer MAS – Zpracování a aktualizace výzev IROP včetně jejich schválení probíhalo bez problémů. Nenavrhujeme doporučení ke změně ve zpracování a aktualizaci harmonogramu IROP a OP TAK.
PR IROP – Manažer MAS vždy pravidelně a dle lhůt stanovených v IP IROP zasílal informace o konání jednání jednotlivých příslušných orgánů MAS (výběrová komise, výbor spolku) zapojených do hodnocení projektových záměrů. Pozvánky byly zasílány na určenou adresu ŘO clldirop@mmr.cz a ze strany určeného pracovníka bylo vždy potvrzeno, že daný termín reflektuje. OP TAK – Manažer MAS vždy pravidelně a dle lhůt stanovených v IP OP TAK zasílal informace o konání jednání jednotlivých příslušných orgánů MAS (výběrová komise, výbor spolku). Pozvánky byly zasílány na určenou adresu ŘO clld@mpo.cz ale nikdo nebylo zasláno potvrzení ze strany ŘO, že daný termín berou na vědomí.	Manažer MAS – Určený pracovník MAS zasílal pravidelně pozvánky na jednotlivá jednání příslušných orgánů MAS zapojených do hodnocení, včetně zasílání pozvánek na ŘO. Nikdy nebyla v této oblasti zaznamenán žádný problém, takže nenavrhujeme žádné doporučení na změnu v této oblasti.

2. Proces: Realizace výzev, kontrola a hodnocení projektových/podnikatelských záměrů v PR IROP / OP TAK na MAS

Činnosti MAS pro sebehodnocení:

- 1) *Příprava výzev MAS (vč. návrhu alokace výzvy, příloh výzvy, schválení příslušným orgánem MAS), vč. práce s příslušnou nadřazenou výzvou – zohlednění podmínek příslušné výzvy ŘO při přípravě výzev MAS*

- 2) *Vyhlašování výzev a uveřejňování informací (např. avíza výzev, pozvánky na semináře ad.) na webu MAS*
- 3) *Provádění změn ve výzvách MAS*
- 4) *Komunikace s potenciálními žadateli, konzultace, semináře pro žadatele/příjemce (průběh, množství dotazů, složitost dotazů, dostupnost informací, konzultace dotazů s ŘO/CRR/API)*
- 5) *Příjem projektových / podnikatelských záměrů na MAS dle interních postupů pro příslušný PR*
- 6) *Kontrola FNaP na MAS (vč. zpracování kontrolních listů)*
- 7) *Příprava a předávání podkladů členům hodnotícího (výběrového) orgánu MAS*
- 8) *Věcné hodnocení na MAS (vč. např. zpracování závěrečného kontrolního listu a zápisu z jednání)*
- 9) *Výběr projektových / podnikatelských záměrů na MAS (vč. předávání podkladů, zpracování zápisu z jednání rozhodovacího orgánu MAS)*
- 10) *Vydávání vyjádření MAS o souladu projektového / podnikatelského záměru se schválenou SCLLD*
- 11) *Informování žadatelů o výsledcích kontroly FNaP, věcného hodnocení a výběru na MAS*
- 12) *Uveřejňování záznamů (přehledy přijatých a vybraných projektových / podnikatelských záměrů, zápisů atp.) u výzvy na webu MAS*
- 13) *Vyřizování přezkumného řízení (dle žádostí o přezkum)*
- 14) *Předávání záznamů⁵ po ukončení výběru projektových / podnikatelských záměrů na ŘO (vč. dodržování lhůt stanovených ŘO a v interních postupech k jednotlivým PR)*

Tabulka 3 Sebehodnocení MAS – 2. proces: Realizace výzev, kontrola a hodnocení projektových/podnikatelských záměrů v PR IROP / OP TAK na MAS

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
PR IROP – MAS při přípravě výzev IROP vycházela z již zpracovaných dokumentů z předešlého programového období a ze získaných zkušeností v této oblasti. Při zpracování PR IROP probíhal sběr projektových záměrů na MAS, aby byla vhodně nastavena podporovaná opatření a jejich finanční alokace. Díky této aktivitě se zjednodušila i příprava výzev v rámci IROP s ohledem na alokaci výzev a zvolených podporovaných aktivit ve výzvě. Příprava výzvy a jejich dalších příloh probíhala i ve spolupráci s výběrovou komisí a výborem spolku (diskuse nad stanovením přesné alokace výzev a nastavení hodnotících kritérií). Určený manažer MAS připravil všechny podklady na základě uskutečněných jednání a dále vycházel i z nadřazené výzvy ŘO a také excelovského podkladu programového rámce IROP. PR OP TAK – Výzvy v rámci OP TAK byly pro MAS nové, jelikož v předešlém programovém období nebyl tento operační program určený pro MAS. Opět MAS při přípravě výzvy vycházela z dokumentů připravených v rámci IROP (struktura výzvy, vzor projektového záměru atd.). Před přípravou programového rámce a následné výzvy proběhlo v území oslovení potenciálních žadatelů. Zástupci MAS se zúčastnili i setkání podnikatelů v rámci ORP Litovel, kde o možnosti podpory v rámci OP TAK informovali. Při přípravě	Manažer MAS – V rámci přípravy výzev nebyl zaznamenán žádný problém. Není navrženo žádné doporučení pro změny v rámci přípravy jednotlivých výzev. Naopak se doporučuje pokračovat ve sběru projektových záměrů na území MAS, jelikož to velmi ulehčí práci při přípravě a nastavení jednotlivých programových rámců a výzev – zvolení podporovaných opatření a alokace. Dále se doporučuje pokračovat ve společných jednáních výboru spolku a výběrové komise při stanovení podporovaných opatření, alokace a kritérií pro jednotlivé výzvy.

⁵ Tj. výstupy hodnocení, seznam všech předložených PZ, zápis z jednání příslušného orgánu MAS.

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
výzvy manažer MAS vycházel z nadřazené výzvy ŘO. Pro MAS byla stanovena ze strany ŘO OP TAK sada kritérií, které bylo za povinnost zvolit, v rámci tohoto kroku byl svolán opět výbor spolku a výběrová komise, kde se se nastavení jednotlivých kritérií diskutovalo. Alokace byla pro MAS v rámci tohoto jednoho opatření jasně stanovena, takže nebyla nutná další diskuse příslušných orgánů.	
PR IROP – Každá výzva byla vždy včas zveřejněna na webových stránkách MAS Moravská cesta, z.s. určeným pracovníkem MAS. Dále po vyhlášení výzvy byla vydána i tisková zpráva, která byla zaslána všem členům MAS a také zveřejněna na webových stránkách. PR OP TAK – Každá výzva byla vždy včas zveřejněna na webových stránkách MAS Moravská cesta, z.s. určeným pracovníkem MAS. Dále po vyhlášení výzvy byla vydána i tisková zpráva, které byla zaslána všem členům MAS a také zveřejněna na webových stránkách.	Manažer MAS – zveřejňování výzev bylo prováděno pravidelně a nenastal zde žádný problém. Nenavrhujeme proto žádné doporučení pro změnu.
PR IROP – V rámci IROP nebyly prováděny žádné změny ve výzvách MAS. PR OP TAK – V rámci OP TAK byly provedeny dvě změny v rámci výzvy 5. Postupovalo se dle schválených IP a změny byly provedeny bez problémů určeným pracovníkem MAS.	Manažer MAS – Nebyly identifikovány problémy během prováděných změn výzev, vše proběhlo dle schválených IP a není navrhováno žádné doporučení.
PR IROP – Komunikace s žadateli probíhala především telefonickou nebo osobní formou. Většina projektů byla zpracovávána prostřednictvím projektových agentur, které měly všechny potřebné informace nebo využívaly konzultačního servisu CRR. PR OP TAK – V rámci OP TAK byly projektové záměry zpracovávány projektovými agenturami, které měly s těmito typy projektů již zkušenosti a samy projekty konzultovaly přímo s manažery OP TAK. S MAS probíhala konzultace ohledně nastavení výzvy, kritérií, stanovených lhůt, jednání příslušných orgánů MAS apod. V rámci výzev nebyly ze strany MAS pořádány semináře. Ze zkušeností z předešlého programového období se lépe osvědčilo konzultovat s žadateli napřímo – telefonicky, osobně, e-mailem.	Manažer MAS – Komunikace s žadateli probíhá telefonicky, osobně, e-mailem. S tímto nastavením je MAS spokojena a neuvažuje o jiných způsobech komunikace.
PR IROP – Příjem projektových záměrů probíhal prostřednictvím datové schránky MAS. Tento postup byl navržen při zpracování IP a osvědčil se. Všechny projektové záměry byly doručeny do datové schránky v daném termínu a s příjmem projektů nenastal žádný problém. PR OP TAK – Příjem projektových záměrů probíhal prostřednictvím datové schránky MAS. Tento postup byl navržen při zpracování IP a osvědčil se. Všechny projektové záměry byly doručeny do datové schránky v daném termínu a s příjmem projektů nenastal žádný problém.	Manažer MAS – Příjem projektových záměrů byl vhodně nastaven již při přípravě IP a příjem prostřednictvím datové schránky se osvědčil, proto nenavrhujeme žádné nové doporučení pro změnu tohoto způsobu příjmu projektů.
PR IROP – Kontrola FNaP na MAS probíhala dle schválených Interních postupů IROP a kontrolní listy byly	Manažer MAS – V rámci FNaP byl nastaven vhodný postup pro

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
vypracovány na základě zkušeností z předchozího programového období a MAS se rozhodla zaměřit se na základní kontrolu parametrů projektového záměru. Vzorem pro nastavení těchto kritérií byly i kontrolní listy CRR. Nastavené lhůty pro kontrolu FNaP byly dostatečné a během kontroly projektových záměrů nedocházelo k žádným problémům. Pro komunikaci s žadateli v rámci hodnocení byla zprovozněna i nová e-mailová adresa dotace@moravska-cesta.cz, takže manažer MAS měl přehled o všech hodnocených projektových záměrech a předešlo se tak problémům s přehlédnutím zpráv apod. PR OP TAK – Kontrola FNaP na MAS probíhala dle schválených Interních postupů OP TAK a kontrolní listy byly vypracovány na základě zkušeností z předchozího programového období a MAS se rozhodla zaměřit se na základní kontrolu parametrů projektového záměru. Nastavené lhůty pro kontrolu FNaP byly dostatečné a během kontroly projektových záměrů nedocházelo k žádným problémům. Pro komunikaci s žadateli v rámci hodnocení byla zprovozněna i nová e-mailová adresa dotace@moravska-cesta.cz, takže manažer MAS měl přehled o všech hodnocených projektových záměrech a předešlo se tak problémům s přehlédnutím zpráv apod.	
PR IROP – Předávání podkladů členům výběrové komise probíhalo dle stanovených IP IROP. Podklady se předávaly ve stejném formátu jako v minulém programovém období, takže pro členy Výběrové komise to nebylo nic nového. Naopak jsme zaznamenaly pozitivní zpětnou vazbu, že je hodnocení jednodušší s ohledem na strukturu projektového záměru. PR OP TAK – Předávání podkladů členům výběrové komise probíhalo dle stanovených IP OP TAK. Podklady se předávaly ve stejném formátu jako v minulém programovém období, takže pro členy Výběrové komise to nebylo nic nového. Naopak jsme zaznamenaly pozitivní zpětnou vazbu, že je hodnocení jednodušší s ohledem na strukturu projektového záměru.	Manažer MAS – V rámci předávání podkladů členům hodnotící/výběrové komise nebyl zaznamenán žádný problém, jelikož se zachoval stejný formát jako v minulém programovém období a zároveň nedošlo k žádné zásadní změně složení tohoto orgánu, takže členové již měli zkušenost s hodnocením. Jelikož se tento způsob spolupráce osvědčil neuvažujeme o změně.
PR IROP – Věcné hodnocení na MAS probíhalo dle předem stanoveného postupu v rámci IP IROP. S postupem hodnocení byla výběrová komise seznámena před každým jednáním včetně upozornění na střet zájmu. Hodnocení probíhalo bez problémů dle předem stanoveného postupu a vedeno určeným manažerem MAS. Výsledkem každého věcného hodnocení byl kontrolní list projektu, který byl odhlasován všemi přítomnými členy komise. Určený manažer MAS zpracoval zápis včetně kontrolních listů projektů a zajistil předání výsledků na web, Výboru spolku a ŘO IROP. V rámci věcného hodnocení nedošlo k žádným problémům a nastavené postupy v IP IROP pro věcné hodnocení se osvědčily. PR OP TAK – Věcné hodnocení na MAS probíhalo dle předem stanoveného postupu v rámci IP OP TAK. S postupem hodnocení byla výběrová komise seznámena před každým jednáním včetně upozornění na střet zájmu. Hodnocení probíhalo bez problémů dle předem	Manažer MAS – Věcné hodnocení probíhalo dle předem stanovených kroků v rámci Interních postupů. Během hodnotícího procesu nedošlo k žádným zaznamenaným problémům i díky zkušenosti z hodnocení v minulém programovém období.

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
stanoveného postupu a vedeno určeným manažerem MAS. Výsledkem každého věcného hodnocení byl kontrolní list projektu, který byl odhlasován všemi přítomnými členy komise. Určený manažer MAS zpracoval zápis včetně kontrolních listů projektů a zajistil předání výsledků na web, Výboru spolku a ŘO OP TAK. I když byl OP TAK nově podporovaným operačním programem v rámci MAS, tak postupy pro věcného hodnocení projektů byly stejné jako v IROP. Jen se lišila hodnotící kritéria, která byla ze strany OP TAK předem nastavena a MAS si mohla vybrat pouze z této sady kritérií. V rámci věcného hodnocení nedošlo k žádným problémům a nastavené postupy v IP OP TAK pro věcné hodnocení se osvědčily.	
PR IROP – Výběr projektových záměrů na MAS prováděl Výbor spolku na základě provedeného hodnocení ze strany Výběrové komise. Výběr probíhal dle předem stanoveného postupu v rámci IP IROP a vedla jej předsedkyně MAS spolu s určeným manažerem MAS. Členové výboru obdrželi s předstihem veškeré podklady z věcného hodnocení k prostudování včetně upozornění na možný střet zájmu. Manažer MAS informoval i ŘO IROP o termínu konání tohoto setkání. Samotný výběr projektů probíhal bez problémů při dodržení nastavených postupů výběru. PR OP TAK – V rámci OP TAK probíhal stejný proces jako u IROP. Jen lze uvést, že v rámci tohoto výběru se členové výboru spolku více zajímali o projektové záměry – co je jejich cílem apod. Jelikož tyto projekty jsou pro území nové a z hlediska jejich zaměření i zajímavé pro mnohé členy Výboru spolku.	Manažer MAS – Při výběru projektových záměrů nedošlo k žádným nesrovnalostem. Manažer MAS postupoval dle nastavených Interních postupů a během výběru nedošlo k žádnému problému. Nastavený postup výběru lze tedy považovat za vhodný a dostačující. Není, proto navrženo žádné doporučení.
PR IROP a OP TAK – Vydávání vyjádření MAS o souladu projektového záměru se schválenou SCLLD probíhalo dle schválených IP. Výbor spolku jako výběrový orgán MAS pověřil vydáním tohoto Vyjádření Vedoucího zaměstnance pro realizaci SCLLD. Rozhodnutí bylo následně zasláno e-mailem všem úspěšným žadatelům v dané výzvě včetně postupu podání v projektové žádosti v IKSP21+. Všichni žadatelé, kterým bylo Vyjádření vydáno dodrželi lhůtu a úspěšně projekty v rámci ISKP21+ podali.	Manažer MAS – Vyjádření MAS jednotlivým projektovým záměrům bylo vydáváno ve stanovených lhůtách a zasláno. Všichni žadatelé lhůtu pro odevzdání projektu do ISKP21+ dodrželi a nenastal žádný problém v této aktivitě.
PR IROP a OP TAK – Žadatelé byli informováni o jednotlivých krocích v hodnocení jejich projektového záměru na MAS (Administrativní kontrola, věcné hodnocení, výběr projektů) vždy prostřednictvím e-mailu (byl zprovozněn e-mail, který je používán pouze pro komunikaci s žadateli v rámci výzev). V tomto e-mailu byly shrnuty základní informace o dané fázi hodnocení a případně další doplňující informace, jako informace o Vzdání se práva na odvolání.	Manažer MAS – V rámci IP je jasné stanoveno kdy a jak budou žadatelé informováni o jednotlivých fázích hodnocení a jakým způsobem. Byl zřízen i konkrétní e-mail pro komunikaci s žadateli v rámci hodnocení a dalších procesů. Zřízení e-mailu vnímáme velmi pozitivně a projevilo se to i na zjednodušení a lepší organizaci práce v komunikaci s žadateli. V neposlední řadě byly veškeré dokumenty z jednotlivých fází hodnocení byly pravidelně a s dodržením lhůt zveřejňovány na webových stránkách MAS. V tomto ohledu prozatím nemáme další doporučení na zlepšení organizace v informování žadatelů.

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
PR IROP a OP TAK – Veškeré dokumenty z jednotlivých fází hodnocení byly pravidelně a s dodržením lhůt zveřejňovány na webových stránkách MAS. Zveřejňování prováděl předem určený pracovník MAS.	Manažer MAS – Systém zveřejňování dokumentů byl nastaven při zpracování IP a během realizace výzev nebyl shledán žádný problém. Proto nenavrhujeme žádné doporučení na změnu.
PR IROP a OP TAK – Během realizace výzev a hodnocení nedošlo k vyřizování přezkumného řízení.	Manažer MAS – Neproběhlo žádné přezkumné řízení.
PR IROP a OP TAK – Určený pracovník MAS vždy předával veškeré podklady z hodnocení projektových záměrů na ŘO prostřednictvím e-mailu. Z ŘO IROP jsme vždy obdrželi zpětnou vazbu o přijetí dokumentu či termínu jednání daného orgánu. Tuto zpětnou vazbu hodnotíme pozitivně. Naopak ŘO OP TAK nereagoval na žádný zasláný e-mail. Takže jsme nevěděli, zda dokumenty či termín jednání reflektují.	Manažer MAS – MAS měla stanoveného určeného pracovníka, který pravidelně předával veškeré dokumenty a termíny jednání bez problémů. Doporučujeme změnu u ŘO OP TAK, kde bychom ocenili nějakou zpětnou vazbu o tom, že naše dokumenty či termíny obdrželi.

3. Proces: Podpora žadatelů/příjemců při podání žádosti o dotaci a realizaci projektu v PR IROP / OP TAK na MAS

Činnosti MAS pro sebehodnocení:

- 1) *Kontrola souladu žádosti o dotaci v ISKP21+ s vybraným projektovým / podnikatelským záměrem*
- 2) *Podpis žádosti o dotaci v ISKP21+ signatářem MAS*
- 3) *Kontrola souladu žádosti o změnu projektu se SCLLD MAS*
- 4) *Komunikace s příjemci v průběhu realizace projektů navázaných na SCLLD MAS*

Tabulka 4 Sebehodnocení MAS – 3. proces: Podpora žadatelů/příjemců při podání žádosti o dotaci a realizaci projektu v PR IROP / OP TAK na MAS

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
PR IROP a OP TAK – Žadatelé byli e-mailem informováni jakým způsobem postupovat při kontrole souladu žádosti o dotaci v ISKP21 s projektovým záměrem schváleným na MAS. Byl jim sdělen konkrétní pracovník MAS, na kterého se mají obrátit s kontrolou žádosti. Všichni žadatelé v tomto případě respektovali nastavené termíny a všechny kontroly proběhly včas i s případným doplněním. Byly tak dodrženy termíny na podání žádosti v ISKP21+ dle vydaného Vyjádření o souladu. V tomto ohledu identifikujeme pouze pozitiva ve spolupráci s žadateli a případnou úpravou žádosti v ISKP21+.	Manažer MAS – Nemáme žádné doporučení na změnu postupu.
PR IROP a OP TAK – Žadatelům byl e-mailem zaslán dokument s názvem Postup podání žádosti do MS21+ v rámci něž je zpracováno, jakým způsobem postupovat při podpisu žádosti signatářem MAS. Žádný z žadatelů neměl s tímto krokem problém a vždy se obracel na určeného pracovníka MAS, takže podepisování probíhalo bez problémů. Pozitivum shledáváme v sepsaném postupu pro žadatele, jak postupovat při podpisu žádosti (i žadatelé oceňovali, že jsme jim zaslali návod, jak v systému postupovat). Negativum shledáváme v samotné nutnosti	Manažer MAS – Systém tzv. připodepisování žádosti o dotaci nevidíme jako šťastný. Zbytečně to prodlužuje podání žádosti o dotaci, kdy žadatel čeká na podepsání ze strany MAS a mnohdy došlo i na technické problémy. Doporučujeme, aby se signatář MAS zrušil a bylo ze strany MAS vydáno nějaké Potvrzení, že žádost obsahuje stejné informace jako

projekt tzv. přepodepisovat. Vidíme v tom zbytečně zdouhavý proces.	schválený projektový záměr. Žadatel by toto potvrzení vložil do dokumentů k žádosti a projekt by mohl podat bez nutnosti čekání na podpis ze strany MAS.
PR IROP a OP TAK – Kontrola souladu žádostí o změnu se SCLLD probíhala bez problémů. Nestalo se nám, že bychom nemohli změnu odsouhlasit, vždy byl dodržen soulad se SCLLD a změny nezasahovaly ani do provedení věcného hodnocení.	Manažer MAS – Soulady se změnou byly vydávány bez problémů. Není navrženo žádné doporučující opatření na změnu.
PR IROP a OP TAK – V průběhu realizace projektů navázaných na SCLLD MAS probíhala komunikace s žadateli v souvislosti s podáváním žádostmi o změnu a případně nutnost opětovného připodepsání žádosti z důvodu nasdíleného signatáře ze strany MAS. Komunikace probíhala převážně e-mailem nebo telefonicky.	Manažer MAS – komunikace s žadateli během realizace projektů probíhala bez problémů prostřednictvím e-mailu nebo telefonicky. Nenavrhujeme žádná další doporučení na zlepšení komunikace. Tato forma funguje a žadatelé se v případě nějakého vzniklého problému na MAS obrací automaticky.

4. Proces: Příprava implementace PR SP SZP na MAS

Činnosti MAS pro sebehodnocení:

- 1) *Zpracování podkladů výzvy (získání dokumentů z PF, vyplnění výzvy a dalších příloh dle formulářů z PF: Specifikace Fiche pro Výzvu, Způsob výběru projektů na MAS)*
- 2) *Schválení výzvy odpovědným orgánem MAS*
- 3) *Příprava interních postupů pro implementaci PR SP SZP, vč. jejich schvalování odpovědnými orgány MAS*
- 4) *Uveřejňování informací (např. avíza výzev, pozvánky, výzvy ad.) a komunikace s potenciálními žadateli*
- 5) *Komunikace s nadřazenými orgány při přípravě a vyhlášení výzev*
- 6) *Příprava projektů spolupráce, projednání a schválení návrhu projektu nejvyšším orgánem MAS*

Tabulka 5 Sebehodnocení MAS – 4. Proces: Příprava implementace PR SP SZP na MAS

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
Pro zpracování podkladů výzvy je na MAS určený pracovník, který má s tímto zkušenosti. Podklady byly získávány přímo z portálu farmáře a MAS oceňuje, že jsou předem nachystané vzory, které snad doplňuje. Tento způsob přípravy výzev velmi oceňujeme a také se tím snižuje chybovost. Negativum spatřujeme u možnosti doplnit si i svá vlastní kritéria, která ovšem nemusí být ze strany ŘO SZP schválena a MAS je musí ještě upravovat. Stalo se i to, že vlastní kritérium MAS bylo že v první výzvě schváleno, ale v následující již ne. Takže nerozumíme, jakým způsobem jsou například kritéria ze strany ŘO vyhodnocována.	Manažer MAS – pro přípravu výzvy je předem určen pracovník MAS a postupy jsou jasně stanoveny ze strany ŘO. Doporučení na změnu bychom navrhli například u kritérií, které si MAS stanovuje sama – to znamená buď nenavrhovat vlastní kritéria a předejít tak komplikacím při jejich schvalování ze strany ŘO nebo se pokusit prostřednictvím NS MAS uskutečnit diskusi se zástupci ŘO, jakým způsobem postupovat při nastavování vlastních kritérií.
Výzva byla předem zaslána členům Výboru spolku spolu s pozvánkou na jednání. Vždy došlo k jejímu schválení bez jakýchkoli nejasností.	Manažer MAS – schválení výzvy spadá do kompetence Výboru spolku. Nejsou doporučeny žádné změny.
V rámci přípravy interních postupů MAS vycházela z předem stanoveného závazného vzoru, takže nemohla	Manažer MAS – jelikož byl ze strany ŘO poskytnut závazný vzor

do tohoto postupu nijak zasahovat. Schválení interních postupů bylo v kompetenci Výboru spolku a nevidujeme zde žádný problém. Členové Výboru jsou zvyklí před jednáním obdržet daný materiál a případně vznést připomínky. Během schvalování, ale nedošlo k žádným problémům.	neshledáváme při přípravě IP žádné problémy, stejně jako u jejich schválení Výborem spolku.
Výzvy včetně příloh byly vždy zveřejněny na webových stránkách MAS v den vyhlášení. Za zveřejnění výzvy byl zodpovědný předem určený manažer MAS a v tomto nebyly identifikovány žádné problémy. Dále vždy s výzvou byla připravena tisková zpráva, které byla zveřejněna na webových stránkách a také rozeslána členům MAS Moravská cesta. Komunikace s potenciálními žadateli probíhá formou konzultací na MAS nebo telefonicky/e-mailem. V každé výzvě je stanovena, na koho se mohou žadatelé s dotazy obracet a po celou dobu tato formu spolupráce funguje.	Manažer MAS – je předem určený pracovník na zveřejňování výzev na webových stránkách MAS a komunikace s žadateli je již několik let nastavena formou konzultací osobně na MAS nebo i telefonickou/e-mailovou formou. Tento postup je vhodně nastaven a funguje již delší dobu, proto není potřeba nastavovat žádné další nové postupy.
Komunikace při přípravě a vyhlášení výzev s nadřazenými orgány je stanovena vhodně, manažer MAS předem věděl, na koho se v této věci obracet a nedošlo k žádným zásadním problémům.	Manažer MAS – nenavrhujeme žádné doporučení na změnu v oblasti komunikace s nadřazeným orgánem.
Projekt spolupráce se aktuálně nachází pouze ve fázi přípravy a probíhá diskuse na Výboru spolku a Valné hromadě, co by mělo být v rámci projektu podpořeno.	Valná hromada/manažer MAS – doporučení je zintenzivnění komunikace na téma projektu spolupráce.

5. Proces: Realizace výzev, kontrola a hodnocení žádostí o dotaci v PR SP SZP na MAS

Činnosti MAS pro sebehodnocení:

- 1) *Komunikace s potenciálními žadateli, konzultace, semináře pro žadatele/příjemce (průběh, množství dotazů, složitost dotazů, dostupnost informací, konzultace dotazů s ŘO/SZIF)*
- 2) *Vyhlašování výzev v Portálu farmáře, změny výzev*
- 3) *Administrace na MAS a komunikace se žadateli po registraci ŽoD na MAS (vč. zvolené formy komunikace)*
- 4) *Příprava a předávání podkladů členům hodnotícího (výběrového) orgánu, předání podkladů (záznamy)*
- 5) *Věcné hodnocení výběrovým orgánem MAS (vč. např. odůvodnění hodnocení dle kritérií, prezenční listiny a zápisu na šabloně z Portálu farmáře)*
- 6) *Identifikace a motivace žadatelů k inovativnosti a vytváření přidané hodnoty projektů v PR SP SZP*
- 7) *Uveřejňování záznamů (přehled ŽoD přijatých na MAS, seznam ne/vybraných projektů, zápisy z jednání orgánů MAS atp.)*
- 8) *Informování žadatelů o výsledcích administrace ŽoD na MAS, věcného hodnocení a výběru projektů*
- 9) *Příprava (finalizace) vybraných žádosti k podání žadateli na SZIF*
- 10) *Podpora hraničních projektů fiche a výzvy*
- 11) *Předání dokumentů k výzvě na SZIF*

Tabulka 6 Sebehodnocení MAS – 5. Proces: Realizace výzev, kontrola a hodnocení žádostí o dotaci v PR SP SZP na MAS

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
Komunikace s potenciálními žadateli probíhala na MAS především formou osobních konzultací nebo telefonicky. Semináře pořádané nebyly. Z dřívějších zkušeností se osvědčil spíše individuální přístup k žadateli. V několika případech bylo nutné projektový záměr žadatele konzultovat přímo i se zástupci na SZIF, zda je cíl projektu způsobilý a odpovídá nastaveným parametrům pravidel. Konzultace s ŘO SZIF probíhala většinou e-mailovou formou a dotaz byl vždy dostatečně a jasně vysvětlen. Předalo se tak potenciálním nezpůsobilým projektům.	Manažer MAS – Konzultační činnost s žadateli i ŘO SZIF je nastavena vhodně a vše probíhá bez problémů. Tento osvědčený model konzultací chceme zachovat.
MAS má stanoveného pracovníka, který připravuje a vyhlašuje výzvy v rámci SZP. Doposud žádná změna ve výzvě SZP neproběhla. Pozitivum spatřujeme v předem stanovených postupech ze strany ŘO SZP pro vyhlašování výzev.	Manažer MAS – Nenavrhujeme žádné doporučení na změnu.
Administrace na MAS probíhala bez problémů. Komunikace s žadateli v této fázi probíhala nejčastěji telefonicky. Tento postup je nastaven dlouhodobě a je již osvědčený. Nespatřujeme zde žádné pozitiva či negativa.	Manažer MAS – Nenavrhujeme žádné doporučení na změnu.
Příprava a předávání podkladů členům hodnotícího orgánu probíhá již několik let stejně – podklady jsou připraveny v den jednání komise. Jen je nutné opravdu hlídat, zda někdo z hodnotitelů není ve střetu zájmu, ale tento fakt zjišťujeme vždy s rozesláním pozvánky na jednání.	Manažer MAS – Nenavrhujeme žádné doporučení na změnu, zavedený model předávání podkladů i samotné hodnocení probíhá dle našich představ.
Každý člen je obeznámen s jednotlivými postupy hodnocení a následně probíhá hodnocení jednotlivých projektů. Určený pracovník MAS provádí postupné zapisování výsledků hodnocení a postupně připravuje zápis. Jelikož v rámci výběrové komise neprobíhala žádná zásadní obměna členů, tak všichni již předem ví, jak hodnocení bude probíhat a nenarazili jsme přitom na žádná zásadní problémy.	Manažer MAS – Nenavrhujeme žádné doporučení na změnu.
Každý žadatel byl při přípravě projektu upozorněn, aby se zamyslel nad možnou inovativností projektu a jeho přidané hodnoty. MAS byla pro žadatele hlavním poradcem v této oblasti a společným úsilím byla vždy nalezena přidaná hodnota daného projektu.	Manažer MAS – S ohledem na nastavení jednotlivých Fichí a následně připravovaných projektů není vždy jednoduché nalézt na projektu nějakou inovativnost či přidanou hodnotu. Bylo to pro žadatele nové. Z naší strany bude v budoucnu potřeba se více zaměřit na informovanost žadatelů ohledně vysvětlení inovativnosti a přidané hodnoty v rámci projektové žádosti.
Uveřejňování záznamů z hodnocení projektů provádí pověřený pracovník MAS dle IP SZP. Na základě zkušeností z předchozího období probíhá tato aktivita bez obtíží a dopomohla tomu i aktualizace webových stránek, jelikož nyní je administrace webu mnohem rychlejší a jednodušší.	Manažer MAS – Nenavrhujeme žádné doporučení na změnu.
Pověřený pracovník MAS rozesílá žadatelům všechny informace ohledně jednotlivých fází hodnocení	Manažer MAS – Nenavrhujeme žádné doporučení na změnu. Jen je nutné

prostřednictvím e-mailu. Tento postup se uplatňuje již delší dobu a žadatelé jsou při přípravě žádosti vždy informováni, že budou prostřednictvím e-mailu kontaktováni v jednotlivých fázích hodnocení.	zachovat při konzultacích projektů upozorňování žadatelů, že budou kontaktováni především prostřednictvím e-mailu.
Příprava žádostí k finálnímu podání na SZIF probíhala v úzkém kontaktu žadatele a manažera MAS. Většinou se jednalo o osobní konzultace nebo telefonické. V rámci této aktivity nedocházelo k žádným zásadním problémům.	Manažer MAS – Nenavrhujeme žádné doporučení na změnu.
Postup, jakým budou podpořeny hraniční projekty byl jasně uveden v Interních postupech SZP. Hraniční projekty se ve výzvách vyskytly a vždy se postupovala dle již zmíněných IP SZP. Kladně hodnotíme možnost vybrat si jakým způsobem může MAS v tomto případě postupovat a stanovit si to tak pro každou výzvu zvlášť v rámci šablony IP. Předěšlo se tak možným nesrovnalostem při podpoře hraničních projektů.	Manažer MAS – Nenavrhujeme žádné doporučení na změnu, jelikož v rámci IP si lze jednoznačně nastavit, jakým způsobem postupovat.
Předávání dokumentů k výzvě MAS na SZIF probíhalo bez standardně bez problémů. Pověřený pracovník MAS, který připravuje dokumenty k výzvě vždy včas a kompletně předal tuto dokumentaci pracovníkovi na SZIF, Oceňujeme, že pro Mas byl předem určen manažer SZIF, který s MAS komunikoval a konzultoval při přípravě výzev. Předěšlo se tak nesrovnalostem v přípravě výzev a předávání dokumentů.	Manažer MAS – Postup je nastaven vhodně a předávání probíhá bez problémů, proto nenavrhujeme žádné další návrhy na změnu.

6. Proces: Podpora žadatelů/příjemců při podání žádosti o dotaci a realizaci projektu v PR SP SZP na MAS

Činnosti MAS pro sebehodnocení:

- 1) *Komunikace/podpora žadatelů při dokládání příloh k ŽoD (cenový marketing/výběrové řízení)*
- 2) *Komunikace/podpora žadatelů při úpravách ŽoD dle požadavků SZIF*
- 3) *Administrace Hlášení o změnách*
- 4) *Komunikace a konzultace s příjemci v průběhu realizace projektů navázaných na SCLLD MAS (např. v rámci realizace výběru dodavatelů apod.)*
- 5) *Informování žadatelů o procesech a lhůtách administrace (např. ve vztahu k předkládání příloh k ŽoD při cenovém marketingu/výběrovém řízení)*
- 6) *Administrace Žádostí o platbu, vč. jejich příloh*

Tabulka 7 Sebehodnocení MAS – 6. Proces: Podpora žadatelů/příjemců při podání žádosti o dotaci a realizaci projektu v PR SP SZP na MAS

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
Žadatelům byla poskytnuta plná podpora při dokládání příloh k ŽoD. Probíhaly pravidelné konzultace ať už osobní nebo telefonické ke správnému nastavení výběrového řízení nebo provedení cenového marketingu. Osobní přístup se nám osvědčil lépe než společný seminář.	Manažer MAS – Nenavrhujeme žádné doporučení na změnu.
Žadatelům byla poskytnuta plná podpora při úpravách ŽoD dle požadavků SZIF. Někteří žadatelé této podpory ze strany MAS využili (osobně/telefonicky), ale část podporu nepotřebovala z důvodu dřívějších zkušeností s realizací projektů v rámci SZP/PRV.	Manažer MAS – Nenavrhujeme žádné doporučení na změnu.
V rámci hlášení změn na SZIF opět velká část žadatelů využila konzultace na MAS, aby tak předešla případným chybám.	Manažer MAS – Nenavrhujeme žádné doporučení na změnu.
Konzultace a komunikace s žadateli v průběhu realizace projektů probíhala osobně či telefonicky. Na tuto možnost komunikace jsou žadatelé upozorňováni hned od začátku, kdy konzultují samotný projekt.	Manažer MAS – Nenavrhujeme žádné doporučení na změnu.
Manažer MAS hlídá termíny a lhůty administrace jednotlivých projektů a následně kontaktuje samotné žadatele a upozorňuje je na nastavené lhůty. Předchází se tak možným problémům, který mohou nastat v případě nedodržení lhůt a následným případným sankcím. Tento postup je na MAS zaveden již delší dobu a také MAS začala využívat webovou aplikaci digispráva, ve které jsou nastavena data a notifikace, takže manažer je včas i prostřednictvím této aplikace upozorněn na blížící se termíny jednotlivých projektů (využívá se především pro podávání Žádosti o platbu).	Manažer MAS – Nenavrhujeme žádné doporučení na změnu. MAS v tomto využívá i webovou aplikaci digispráva, kde jsou hlídány lhůty na předložení žádostí o platbu a zasílány na manažera MAS upozorňující notifikace na blížící se termín podání.
Manažer MAS pomáhá prostřednictvím konzultací jednotlivým žadatelům s podáváním Žádosti o platbu včetně všech souvisejících příloh. Většina žadatelů se na MAS v tomto obrací, objeví se jen pár jednotlivců, kteří mají zkušenosti z minulého období nebo projekt je administrován projektovou agenturou.	Manažer MAS – Nenavrhujeme žádné doporučení na změnu.

7. Proces: Animace a komunikace

Činnosti MAS pro sebehodnocení:

- 1) *Volba nástrojů komunikace (např. web MAS, weby obcí, mikroregionu, tištěná média, letáky, propagační videa, sociální sítě atp.)*
- 2) *Příprava informačních článků/tiskových zpráv apod. (příp. schvalování)*
- 3) *Uveřejňování na webu MAS (v jiných médiích)*
- 4) *Získávání informací od potenciálních žadatelů – komunikace*

Tabulka 8 Sebehodnocení MAS – 8. Proces: Animace a komunikace

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
Na základě zpětné vazby od žadatelů víme, že informace o MAS, a především o výzvách, zjišťují na webových stránkách MAS. Proto se MAS zaměřuje na pravidelné informování v rámci tohoto média. Dále je využíván facebookový profil MAS Moravská cesta, kde jsou zveřejňovány aktuální informace z činnosti MAS.	Manažer MAS -
MAS má určeného a zkušeného pracovníka – PR manažerku MAS, která se věnuje přípravě informačních článků a vydává tiskové zprávy, vše je zveřejňováno na webových stránkách MAS, facebookovém profilu MAS. Zpravidla je vždy vydána tisková zpráva k vyhlášení výzvy a následně informace o podpoře projektů v daných výzvách. Dále MAS uveřejňuje články o naplňování SCLLD a realizaci projektů ve Zpravodaji Moravskou cestou, který je vydáván 1x za rok. Dále jsou tyto informace uvedeny i ve Výroční zprávě MAS za daný rok.	PR manažerka MAS – na MAS působí zkušená PR manažerka, která se věnuje přípravě článků a tiskových zpráv. S tímto nastavením je MAS spokojena a neuvažuje o změně.
Hlavním informačním kanálem MAS Moravská cesta jsou webové stránky www.moravska-cesta.cz . MAS ještě před vyhlášením prvních výzev provedla aktualizaci/modernizaci a optimalizaci webových stránek pro mobilní zařízení (responzivita) tím zvýšila jejich přehlednost a atraktivnost pro uživatele. Tiskové zprávy jsou odesílány na místní obecní úřady, které vydávají své zpravodaje.	Manažer MAS – pravidelně aktualizuje informace na webových stránkách a díky modernizaci stránek nyní není třeba žádných dalších doporučení na zlepšení.
Obvykle MAS získává informace od potenciálních žadatelů, tak že se na ni sami obrací. Z rozhovorů víme, že se nejčastěji o MAS dozvěděli například od jiných úspěšných žadatelů. V rámci OP TAK se MAS zúčastnila několikrát i jednání podnikatelů z území, kde prezentovala možnost získat dotaci v rámci OP TAK. Komunikace s žadateli probíhá převážně telefonicky nebo e-mailovou komunikací.	Manažer MAS – komunikace s žadateli a získávání informací probíhá standardně a nenavrhujeme tedy žádná další opatření k vylepšení komunikace.

Oblast II – Výstupy a výsledky realizace SCLLD 2021+ (výsledková část evaluace)

Cílem hodnocení v Oblasti II není pouze popis dosažených výstupů a hodnot indikátorů, ale zejména jejich interpretace ve vztahu k cílům SCLLD, potřebám území a zkušenostem MAS z dosavadní realizace strategie. MAS v této části identifikuje jak pozitivní přínosy realizovaných projektů, tak slabá místa, bariéry a příčiny případného neplnění cílů či indikátorů. Zjištění z hodnocení je následně podkladem pro formulaci realistických a věcně odůvodněných doporučení ve vztahu k specifickým cílům SCLLD, potřebám území a zkušenostem MAS z dosavadní realizace strategie.

Předmětem evaluace v rámci Oblasti II jsou vstupy, výstupy a výsledky realizace SCLLD na MAS, jejich vzájemné vazby a změny, které výstupy způsobily v různých oblastech společnosti a hospodářství (tj. výsledky realizace SCLLD).

Výstupem evaluace v Oblasti II je shrnutí výstupů a výsledků dosavadní realizace SCLLD na MAS, případně soubor manažerských doporučení k úpravě Programových rámců SCLLD 2021+ pro úspěšnou realizaci SCLLD (úspěšné využití podpory v území MAS).

Výsledkem evaluace bude v případě realizace opatření vyplývajících z manažerských doporučení úprava SCLLD tak, aby bylo možné realizací SCLLD účinněji dosáhnout vytýčených cílů strategie.

V hodnocení v Oblasti II zodpověděla MAS evaluační **otázky a jejich podotázky uvedené v tabulce č. 10 níže.**

Při zodpovídání podotázek a otázek v Oblasti II využila MAS tyto metody:

- Obsahová analýza dokumentů a záznamů MAS
- Evaluační rozhovory s příjemci
- Focus Group
- Syntéza poznatků

Přehled evaluačních otázek, podotázek a relevantních metod v Oblasti II uvádí následující tabulka.

Tabulka 9 Přehled evaluačních otázek, podotázek a základních metod hodnocení v Oblasti II

Oblast II – EO	Obsahová analýza	Evaluační rozhovor	Focus Group	Oblast II – evaluační podotázky
II.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2025 nachází a je potřeba provést změny v (alokaci, složení) Opatření/Fichí Programových rámců?	X			II.1.1) Předkládají žadatelé do jednotlivých výzev MAS projektové žádosti v alokaci, která je výrazně nižší nebo vyšší než alokace dané výzvy MAS?
	X	X		II.1.2) Podařilo se MAS dosáhnout povinných finančních milníků a jaké byly klíčové aspekty ne/úspěchu (tj. ne/dosažení milníků)?
	X	X		II.1.3) Existují pro každé Opatření/Fichí Programových rámců v území působnosti MAS potenciální žadatelé , případně připravené projekty?
II.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců	X	X		II.2.1) Jsou hodnoty indikátorů dosažené k 31. 12. 2025 v souladu s indikátorovým plánem indikátorů výstupů a výsledků v jednotlivých

Oblast II – EO	Obsahová analýza	Evaluační rozhovor	Focus Group	Oblast II – evaluační podotázky
k dosahování hodnot indikátorů (věcný pokrok realizace SCLLD)?				Opatření/Fichích Programových rámců?
	X			II.2.2) Upravovala MAS do 31. 12. 2025 cílové hodnoty indikátorů prostřednictvím žádosti (žádostí) o změnu strategie (u jakých indikátorů, jak a proč)?
	X			II.2.3) Dosahuje MAS cílových hodnot vlastních indikátorů Strategických cílů navržených MAS v Koncepční části SCLLD?
II.3 Jsou finanční prostředky na projekty vynaloženy účelně, tj. plní projekty svůj účel a přináší do území pozitivní a udržitelné efekty?	X	X		II.3.1) Co přináší projekty realizované v jednotlivých PR cílovým skupinám daného projektu v jednotlivých Opatření/Fichích Programových rámců?
	X	X		II.3.2) Vedou projekty v Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných pozitivních výsledků?
	X	X		II.3.3) Vedou projekty v jednotlivých Programových rámcích k dosažení nepředpokládaných negativních výsledků?
	X	X		II.3.4) Jsou výstupy, výsledky a dopady dosažené v jednotlivých Programových rámcích skutečně udržitelné?
II.4 Jak přispívají realizované projekty k naplňování specifického cíle SCLLD daného Opatření/Fiche v jednotlivých Programových rámcích?	X	X	X	
II.5 Vedou projekty realizované v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?	X	X	X	II.5.1) Vedou projekty realizované v jednotlivých Programových rámcích ke zlepšení místní správy , tj. k vyššímu zapojení veřejnosti a zástupců cílových skupin do přípravy jednotlivých projektů předkládaných do výzev MAS?
	X	X	X	II.5.2) Přispívají projekty v jednotlivých Programových rámcích k posílení sociálního kapitálu v území MAS?
	X	X	X	II.5.3) Přináší projekty realizované v rámci výzev MAS inovace, tj. nová řešení v místním kontextu?
	X	X	X	II.5.4) Přináší projekty realizované v rámci výzev MAS synergické a multiplikační efekty , kterých by nebylo dosaženo prostřednictvím individuálních projektů?

Oblast II – EO	Obsahová analýza	Evaluační rozhovor	Focus Group	Oblast II – evaluační podotázky
	X	X	X	II.5.5) Přispívají projekty realizované v rámci výzev MAS v PR SP SZP k naplňování konceptu SMART Villages ?
	X	X	X	II.5.6) Přispívají projekty realizované v rámci výzev MAS k jakékoliv další přidané hodnotě v rámci území MAS?
II.6 Přispívají projekty podpořené zejména v PR SP SZP k místnímu rozvoji ve venkovských oblastech?	X		X	II.6.1) Přispívají projekty zejména v PR SP SZP k rozvoji v jednotlivých kritériích místního rozvoje ?

Tabulka 10 Nepovinně zodpovídané (volitelné) evaluační otázky a podotázky v Oblasti II

Oblast II – EO	Obsahová analýza	Evaluační rozhovor	Focus Group	Oblast II – evaluační podotázky
II.7 Dochází k naplnění cílů strategie jako celku?	X		X	II.7.1) Má dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců synergické efekty na dosahování ostatních cílů SCLLD (které nejsou součástí Programových rámců)?
	X		X	II.7.2) Jsou v území MAS realizovány individuální projekty a další aktivity přispívající k naplňování cílů SCLLD, které nejsou součástí Programových rámců?

Obecná logika (postup) zodpovídání evaluačních otázek v Oblasti II – Výstupy a výsledky realizace SCLLD

1. Shromáždění dostupných dat, dokumentů a záznamů → jejich zpracování: obsahová analýza, příprava pro realizaci evaluačních rozhovorů s příjemci (příprava / individualizace otázek pro rozhovory, výběr a kontaktování příjemců, oslovení, domluvení termínů rozhovorů) →
2. realizace evaluačních (individuálních, případně skupinových) rozhovorů s cílem získat potřebné informace k zodpovězení EO II.2 – II.5 →
3. zpracování záznamů: zápis odpovědí na jednotlivé otázky z každého rozhovoru →
4. syntéza poznatků z realizovaných evaluačních rozhovorů a formulace odpovědí na podotázky →
5. příprava a realizace Focus Group k zodpovězení EO II.4 – II.6 (příp. EO II.7) →
6. syntéza/shrnutí odpovědí na podotázky: formulace odpovědí na evaluační otázky →
7. identifikace hlavních zjištění →
8. vypracování návrhů pro zlepšení realizace SCLLD, vypracování návrhů na úpravy SCLLD, příp. vypracování návrhů na úpravy v Programových rámcích atd.

EO II.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2025 nachází a je potřeba provést změny v (alokaci, složení) Opatření/Fichí Programových rámců?

Hlavní cíle EO II.1:

- popsat a vyhodnotit aktuální stav/pokrok realizace SCLLD,
- vyhodnotit, zda a proč se MAS ne/dařilo vyhlašovat výzvy dle harmonogramů výzev v jednotlivých PR,
- zjistit, zda je vhodné/nutné pro úspěšné čerpání alokace provést úpravu (alokace, rozšíření/snížení počtu) Opatření/Fichí Programových rámců.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využila zejména tyto dokumenty/záznamy:

- Harmonogramy výzev v jednotlivých PR
- Záznamy⁶ k výzvám (výzva, seznamy přijatých žádostí, seznamy podpořených projektů, informace ŘO k plnění milníků ze strany MAS)
- Informace o integrovaných projektech v ISKP21+⁷ / Portálu farmáře (projekty předložené na ŘO/SZIF, podpořené projekty / projekty s vydaným právním aktem / projekty doporučené k podpoře)
- Žádosti o dotaci v rámci projektů spolupráce SP SZP (pokud MAS projekt spolupráce připravuje/realizuje)
- Zásobník projektů (pokud jím MAS disponuje)
- Zprávy o plnění ISg

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Syntéza poznatků

Záznamy, které MAS vytvoří při zodpovídání EO, a které použije pro její zodpovězení

MAS zpracuje přehled výzev MAS a informace k projektům spolupráce do níže uvedené tabulky č. 11, respektive 12. Pokud se v některé výzvě nachází k 31. 12. 2025 projekty v různém stavu, započítává MAS výzvu jen do jednoho (MAS vybraného) sloupce.

Tabulka 11 Pokrok v realizaci SCLLD – přehled výzev MAS dle stavu k 31. 12. 2025

PR	Počet výzev, ve kterých k 31. 12. 2025				Počet vyhlášených výzev MAS, do kterých nebyly předloženy žádné ŽoD/PZ (2023–2025)	Celkem
	probíhal příjem žádostí na MAS	probíhala kontrola FNaP, VH, výběr ŽoD na MAS	probíhalo podávání ŽoD na ŘO / kontrola/ŽoZ na ŘO/SZIF/API	byly projekty v realizaci (byl vydán PA ⁸) / dokončené ⁹ projekty		
IROP	0	0	0	3	0	3
SP SZP	0	0	0	2	0	2
OP TAK	0	0	0	3	2	5
OP ŽP	0	0	0	0	0	0
CELKEM	0	0	0	8	2	10

⁶ Tyto záznamy MAS povinně zveřejňuje na svých webových stránkách.

⁷ Seznam projektů předložených na ŘO (PR IROP, OP TAK, OP ŽP) v ISKP21+: ISKP21+ - NOSITEL IN – Integrované projekty.

⁸ Včetně projektů, které byly podány na ŘO, byly schváleny k podpoře, ale PA zatím vydán nebyl (je předpoklad, že projektu bude podpořen).

⁹ Dokončené projekty, tj. proplacené projekty a/nebo projekty s podanou žádostí o platbu

Tabulka 12 Projekty spolupráce MAS v PR SP SZP

Stav projektu spolupráce MAS	Počet
Plánované projekty spolupráce	2
Projekty spolupráce ve fázi schváleného návrhu	0
Podané projekty spolupráce v rámci PR SP SZP	0
Projekty spolupráce schválené SZIF	0

Odpovědi na evaluační podotázky

II.1.1) Předkládají žadatelé do jednotlivých výzev MAS projektové žádosti v alokaci, která je výrazně nižší nebo vyšší než alokace dané výzvy MAS?

Odpověď:

IROP – opatření Doprava: zbylo 4 938 175,43 Kč ze stanovené alokace

IROP – opatření Hasiči: přečerpáno o 4 562 890,66 Kč ze stanovené alokace

- v rámci čerpání alokací u opatření Doprava a Hasiči vidíme, že alokace neodpovídaly přímo požadavkům ze strany žadatelů. Před vyhlášením výzev, MAS sice provedla sběr projektových záměrů v území, ale nakonec při sepisování žádostí se měnily rozpočty jednotlivých projektů díky zvyšujícím se cenám apod. Ovšem Valná hromada MAS rozhodla o přesunu nevyčerpaných finančních prostředků z opatření Doprava do opatření Hasiči následně byla provedena změna finančního plánu PR IROP, a tak se mohly podpořit všechny projekty přijaté v rámci výzvy Hasiči. V obou opatřeních/výzvách tak mohly být podpořeny všechny přijaté projekty.

IROP – opatření Vzdělávání: přečerpáno o 3 209 753,90 Kč (poslední projekt mohl získat dotaci pouze 1 130 456 ,10 Kč)

- v rámci tohoto opatření došlo k přečerpání stanovené alokace výzvy, i když byl v území proveden sběr projektových záměrů v této oblasti. Nakonec se opět upravovaly rozpočty projektů vzhledem k aktuálním cenám na trhu a opět došlo k navýšení. Žadatel posledního projektu se nakonec rozhodl nižší dotaci nepřijmout. Po ukončení výzvy jsme zaznamenali další poptávku ze strany žadatelů, proto se plánuje po změně PR IROP vyhlásit další výzvu.

OP TAK – Technologie pro MAS (CLLD): 1. a 3. výzva nikdo nečerpá, 2. výzva nedočerpáno 990 000 Kč, 4. výzva nedočerpáno 714 830 Kč, 5. výzva přečerpáno o 82 536, 17 Kč

- programový rámec OP TAK byl pro MAS úplně novým programem, takže čerpání alokací výzev bylo zpočátku pomalejší. MAS reagovala tím, že v území oslovovala podnikatele a podnikatelské subjekty s nabídkou dotace v oblasti technologií. Manažerka MAS se zúčastnila i setkání podnikatelů z území, kde prezentovala možnost čerpání dotací v rámci tohoto programu přes MAS. Následně se příjem projektových záměrů zvýšil a MAS splnila i požadovaný milník a mohla vyhlásit další výzvu, která se naplnila a bylo i mírně přečerpáno. OP TAK, ale podpořil všechny podpořeny projekty, i když byla poslední alokace výzvy MAS nedostatečná.

SP SZP – 1. výzva: Ve Fichi 1 byla alokace nedočerpána o 475 240 Kč. Ve Fichi 4 je alokace nedočerpána o 1 790 Kč. Ve Fichi 5 je alokace přečerpána o 244 284 Kč.

SP SZP – 2. výzva: Ve všech Fichích došlo k přečerpání alokace.

- V rámci SP SZP je o dotace mezi žadateli v území velký zájem, takže se očekávalo, že stanovené alokace budou nejspíše přečerpány, takže v rámci tohoto programu bychom uvítali vyšší míru přidělených finančních prostředků.

II.1.2) Podařilo se MAS dosáhnout povinných finančních milníků a jaké byly klíčové důvody neúspěchu (tj. ne/dosažení milníků)?

Odpověď:

MAS dosáhla povinné finanční milníky v rámci IROP (45,60 %), OP TAK (76,8 %) i SP SZP (63,79 %). K naplnění finančních milníků pomohlo upozorňování potenciálních žadatelů o stanovených milnících a benefitech, které při jejich splnění získá MAS. Díky znalosti termínů milníků jsme také přizpůsobili termíny vyhlášení jednotlivých výzev, abychom se přiblížili co nejvíce možnosti dané milníky naplnit. MAS při každém vyhlášení výzvy provedla osvětu v území, byl rozeslán informující e-mail o možnosti dotací a sepsána tisková zpráva, která je zveřejněna na webových a facebookových stránkách MAS.

PR	Podmínka	Dosažená hodnota MAS
IROP	30. 9. 2025 - 24,4 % z částky odpovídající 70 % přidělené alokace MAS v PR IROP v zaregistrovaných žádostech o platbu	45,60 %
SP SZP	31. 12. 2025 – vyhlášeny výzvy min. na 50 % alokace a zazávazkováno min. 5 % alokace dané MAS v PR SP SZP	63,79 %
OP TAK	31. 3. 2025 - 70 % prvotní alokace MAS v PR OP TAK v Právních aktech	76,8 %
OP ŽP	<i>Nebyl stanoven</i>	
OPZ+	<i>Nerelevantní</i>	

II.1.3) Existují pro každé Opatření/Fichi Programových rámců v území působnosti MAS potenciální žadatelé, případně připravené projekty?

Odpověď:

IROP – opatření Doprava: V rámci tohoto opatření došlo v první výzvě k vyčerpání přidělené alokace a všechny podpořené projekty jsou nyní v realizaci nebo ukončené. Další alokace se do tohoto opatření nebude přesouvat, i když na území MAS se dopravní projekty nachází. Valná hromada rozhodla, že zbytkovou alokací budou podpořeny projekty v rámci opatření Kultura a Vzdělávání.

IROP – opatření Hasiči: V rámci tohoto opatření došlo k vyčerpání veškeré přidělené alokace v první výzvě a projekty jsou nyní realizovány nebo ukončeny. Nebude vyhlášena další výzva, zbytková alokace bude přidělena do opatření Vzdělávání a Kultura.

IROP – opatření Vzdělávání: V rámci tohoto opatření byla vyhlášena jedna výzva a alokace vyčerpána. Projekty s nyní realizují nebo jsou ukončeny. Na základě aktualizace zásobníku projektů Valná hromada rozhodla přidělit zbytkovou alokaci do tohoto opatření a podpořit další projekty zaměřeny na Vzdělávání. Projekty jsou v podstatě připraveny k podání.

IROP – opatření Kultura: Opatření nebylo realizováno, ale v roce 2026 po provedení změny **PR IROP** bude vyhlášena výzva. Důvodem byla aktualizace projektových záměrů na území MAS, kde se objevil zájem realizovat projekty v rámci tohoto opatření. Projekty jsou i ve stavu připraven k podání, takže Valná hromada MAS rozhodla, že zbytková alokace bude přidělena do opatření Kultura. Dalším argumentem bylo i to, tyto projekty nebyly ještě v rámci programového období na MAS podpořeny.

OP TAK – opatření Technologie pro MAS (CLLD): V rámci tohoto opatření bylo vyhlášeno několik výzev, splněn milník a následně vyčerpána veškerá přidělená alokace pro toto opatření. V roce 2026 MAS plánuje pokračovat ve vyhlášení dalších výzev i s ohledem na zjištěný zájem o program v území MAS.

SP SZP:

- V rámci SP SZP byly vyhlášeny celkem 2 výzvy a lze konstatovat, že všech Fichích byl o dotaci velký zájem. Pouze v první výzvě došlo k přesunu finančních prostředků mezi Fichemi, následně druhá výzva již byla ve Fichi 1,4 a 5 přečerpána. Obecně je o projekty do SP SZP na území MAS Moravská cesta velký zájem a stávající přidělená alokace je pro území nedostatečná. Orgány MAS se snaží finanční alokaci

v jednotlivých výzvách a Fichích plánovat spravedlivě a rovnoměrně pro každý rok, v čemž MAS hodlá pokračovat i v dalších plánovaných výzvách. Obecně se předpokládá, že bude v území větší zájem o podporu, než je přiděleno finančních prostředků.

Fiche 1 –Zemědělské podnikání, zpracování a uvádění zemědělských produktů na trh: V rámci této Fiche v první výzvě došlo k nedočerpání přidělené alokace, takže byl navržen přesun finančních prostředků do Fiche 5, kdy alokace byla nedostačující. V druhé výzvě již bylo alokace přečerpána – zvýšil se zájem ze strany žadatelů a byli lépe připraveni k podání žádosti.

Fiche 4 –Podnikání malých a středních podniků: V rámci této Fiche v první výzvě došlo k nedočerpání přidělené alokace, takže byl navržen přesun finančních prostředků do Fiche 5, kdy alokace byla nedostačující. V druhé výzvě již bylo alokace přečerpána – zvýšil se zájem ze strany žadatelů a byli lépe připraveni k podání žádosti.

Fiche 5 –Základní služby a obnova obcí: V rámci této Fiche je o projekty největší zájem. V obou výzvách došlo k přečerpání přidělené alokace, a proto došlo v rámci první výzvy docházelo k přesunu zbylých finančních prostředků z Fiche 1 a 4 do Fiche 5, aby mohlo být podpořeny další projekty ve Fichi 5, na které alokace nestačila.

Fiche 7 –Spolupráce MAS v rámci intervence LEADER: MAS prozatím nerealizovala projekt spolupráce. Plánuje zrealizovat 2 projekty, kdy první by měl být uskutečněn v roce 2026. Nyní probíhá příprava projektu. A v rámci této Fiche se plánuje vyčerpat celou přidělenou alokaci.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

II.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2025 nachází a je potřeba provést změny v (alokaci, složení) Opatření/Fichí Programových rámců?

Odpověď:

PR IROP: V rámci IROP byly vyhlášeny celkem 3 výzvy v opatření DOPRAVA, VZDĚLÁVÁNÍ a HASIČI. V rámci těchto výzev došlo k vyčerpání plánovaných alokací a splnění finančního milníku. V tomto období proběhla aktualizace zásobníku projektových záměrů. V rámci této aktualizace se zjistilo, že na území se nachází projekty připravené k podpoře především v oblasti vzdělávání, dopravy a kultury. V rámci zasedání Valné hromady a na základě provedené aktualizace zásobníku projektů bylo rozhodnuto, že v následujících výzvách bude finanční alokace rozdělena do opatření Vzdělávání a Kultura. MAS byla následně pověřena k přípravě změny programového rámce IROP, ve kterém bude přidáno opatření Kultura. Argumentem pro podporu projektů v rámci opatření Kultury bylo i to, že prozatím na území MAS Moravská cesta nebyla možnost pro projekty z tohoto opatření vyhlásit výzvu MAS.

PR OP TAK: V rámci tohoto programového rámce se v jednotlivých výzvách zvyšoval zájem o realizaci projektů ze strany žadatelů. Proto MAS velmi rychle a pružně reagovala v rámci vyhlásování a nastavení harmonogramů výzev s cílem naplnit stanovený milník a získat další finanční prostředky k podpoře projektů. Milník byl splněn a mohla být vyhlášena další výzva MAS, která ve které byla finanční alokace zcela vyčerpána. MAS plánuje v tomto směru dále pokračovat.

PR SP SZP: Harmonogram výzev v rámci SP SZP byl nastaven vhodně a následně i plněn. MAS díky tomu splnila stanovený milník pro SP SZP. Zájem ze strany žadatelů získat dotaci v tomto programovém rámci značně převyšuje stanovenou finanční alokaci pro MAS. Harmonogramy výzev jsou stanoveny vhodně a to tak, že každý rok v jarních měsících je vyhlášena výzva. Žadatelé jsou na tento termín zvyklí, a proto dochází k plynulému naplňování stanovených hodnot v rámci PR SP SZP.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za realizaci doporučení
1. Jelikož MAS splnila milníky ve všech programových rámcích (IROP, OP TAK, SP SZP) nenavrhuje žádná doporučení na změnu či úpravu SCLLD. MAS bude nadále pokračovat v dosavadním úspěšném nastavování harmonogramu výzev.		

EO II.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný pokrok realizace SCLLD)?

Hlavní cíle EO II.2:

- popsat a vyhodnotit, zda jsou vhodně nastaveny cílové hodnoty povinných indikátorů výsledku a výstupu u Opatření/Fichí Programových rámců. Hodnocení (tj. zpracování údajů) MAS provádí za všechna Opatření/Fiche všech Programových rámců,
- navrhnout potřebné úpravy cílových hodnot/hodnot v jednotlivých letech v případě SP SZP s využitím argumentace získané prostřednictvím tohoto hodnocení,
- vyhodnotit, jak vhodně/nevhodně byly zpočátku nastaveny cílové hodnoty indikátorů a získat užitečné poznatky pro budoucí strategie (vyhnout se opakování chyb/nedostatků, zachytit příklady dobré praxe v oblasti nastavování cílových hodnot, využití zdrojů informací pro stanovení cílových hodnot atp.).

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využila minimálně tyto dokumenty/záznamy:

- Schválená **Zpráva o plnění integrované strategie s údaji k 31. 12. 2025** (s přehledem plánovaných cílových a dosažených hodnot indikátorů) – **Záložka Indikátory**
- **Žádosti o změnu** (ke změně hodnot indikátorů, příp. finančního plánu, pokud je relevantní), příp. **Zprávy o plnění integrované strategie – část „Informace o problémech, které se vyskytly v realizaci integrované strategie v průběhu období, za které je tato zpráva vykazována a přijatá opatření“**, příp. další relevantní části Zprávy
- Záznamy z evaluačních rozhovorů s příjemci
- Koncepční část SCLLD – seznam indikátorů navržených MAS

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Evaluační rozhovory s příjemci
- Syntéza poznatků

Odpovědi na evaluační podotázky

II.2.1) Jsou hodnoty indikátorů dosažené k 31. 12. 2025 v souladu s indikátorovým plánem indikátorů výstupů a výsledků v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců?

Odpověď:

PR IROP: V rámci tohoto programového rámce nejsou ještě všechny projekty fyzicky ukončeny, takže všechny indikátory nelze vyhodnotit.

- Opatření Doprava – Již nyní víme, že v rámci aktivity Infrastruktura pro cyklistickou dopravu nebude dosažena cílová hodnota u žádného indikátoru, jelikož se v rámci této aktivity nerealizoval žádný projekt. Dle průzkumu v území se v tomto případě jednalo o velice nákladnou aktivitu pro obce a také nižší míra maximálních způsobilých nákladů. V roce 2026 se plánuje zrušení této aktivity i na základě aktualizace projektových záměrů, kde se nachází jen velmi málo projektů věnující se cyklistické dopravě. V aktivitě Infrastruktura pro bezpečnou nemotorovou dopravu nejsou ještě všechny projekty ukončeny, ale indikátor zaměřený na délku komunikace je splněn na 35 %, ale předpokládáme že v roce 2026 dojde k narovnání cílové hodnoty indikátoru dle již známých hodnot z projektů a bude provedena žádost o změnu programového rámce. Takto budeme postupovat i u indikátoru počet nehod, během realizace výzev a přípravy projektů došlo ke změně výpočtu tohoto indikátoru, takže se bude muset provést změna cílové hodnoty až v roce 2026. Jelikož se Valná hromada MAS rozhodla, že již opatření Doprava nebude realizovat, dojde k úplnému narovnání indikátorů právě během ŽOZ programového rámce.
- Opatření Vzdělávání – V rámci tohoto opatření nejsou doposud zrealizované všechny projekty, a proto nejsou naplňovány ani indikátory. Navíc v roce 2026 se bude vyhlašovat ještě jedna výzva, takže předpokládáme, že indikátory se naplní. K 31.12.2025 byl přeplněn indikátor Počet modernizovaných odborných učeben (předpoklad byly 2 učebny, a nakonec budou podpořeny 3) a postupně se naplňuje i indikátor Počet podpořených škol (navrženo 4 a k 31.12.2025 dosaženo 1).
- Opatření Hasiči – V tomto opatření se již nebude vyhlašovat další výzva, takže v roce 2026 bude provedena změna PR IROP a narovnány cílové hodnoty indikátorů, dle skutečných dosažených cílových hodnot v projektech. Nyní víme, že se nerealizuje žádná požární nádrž (před vyhlášením výzvy se počítalo s jedním projektem, ale nakonec se žadatel projektovou žádost nepodal), předpoklad byla 1, nebude tedy hodnota dosažena. Stejně tomu bude u indikátoru Počet nových objektů sloužící IZS a Počet nových věcných prostředků. Poslední dva indikátory jsou přeplněny, jedná se o Počet kusů nové techniky a Počet obyvatel, kteří mají prospěch z opatření. Lze konstatovat, že žadatelé se nakonec rozhodli podat projekt, které jsou administrativně méně náročné a pořizovali především dopravní automobily nebo vozíky. Bylo podáno více projektů, než se původně předpokládalo.

PR OPTAK: Cílové hodnoty indikátorů v tomto programovém rámci byly stanoveny dle požadavků ŘO OP TAK. V rámci jedné žádosti i o změnu Programového rámce OP TAK došlo ke změně cílové hodnoty indikátoru, ovšem dle požadavků ŘO OP TAK a důvodem bylo navýšení stávající přidělené finanční alokace. V rámci OP TAK jsou sledovány pouze 2 indikátory a MAS je do 31.12.2025 naplnila na 37,5 % a 25 %. Ovšem v roce 2026 bude ze strany ŘO OP TAK provedena změna PR, kde dojde k narovnání cílových hodnot indikátorů dle skutečného stavu a také bude provedena změna díky vyhlášení další výzvy pro MAS ze strany OP TAK a přidělení nové finanční alokace na realizaci projektových záměrů na území MAS Moravská cesta.

PR SP SZP: V rámci PR SP SZP dochází k postupnému naplňování stanovených indikátorů. Jeden indikátor byl přeplněn následující dva jsou naplněny na 70 % a 14 %. V dalších letech se předpokládá vyhlašování dalších výzev, takže by cílové hodnoty měly být postupně naplněny.

II.2.2) Upravovala MAS do 31. 12. 2025 cílové hodnoty indikátorů prostřednictvím žádosti (žádostí) o změnu strategie (u jakých indikátorů, jak a proč)?

Odpověď:

MAS upravovala cílovou hodnotu indikátoru pouze v případě žádosti o změnu programového rámce OP TAK. Důvodem změny cílové hodnoty indikátoru bylo navýšení alokace pro MAS a s tím související i navýšení cílové hodnoty indikátoru.

Do 31.12.2025 neproběhal žádná další změna cílových hodnot indikátorů.

II.2.3) Dosahuje MAS cílových hodnot vlastních indikátorů Strategických cílů navržených MAS v Koncepční části SCLLD?

Odpověď:

MAS Moravská cesta si v Koncepční části SCLLD stanovila indikátor Počet obyvatel území MAS. Cílová hodnota indikátoru je stanovena na 32 500 a nyní dle posledních statistických údajů dosahujeme 32 264 obyvatel. Indikátor je tedy naplněn na 99 %.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

II.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů a čerpání podpory?

Odpověď:

PR IROP: V rámci PR IROP byla finanční alokace čerpána dle stanoveného harmonogramu a byl splněn i milník stanovený pro MAS. Indikátory byly plněny průběžně, ale stalo se, že v jedné aktivitě nebyl přijat žádný projekt. I když před zpracováním programového rámce probíhal sběr projektových záměrů v území MAS, nelze přesně stanovit/odhadnout cílové hodnoty indikátorů, jelikož žadatel se vždy může rozhodnout projekt nepodat nebo naopak se objeví nový projekt, který nebyl v rámci sběru projektových záměrů uveden. Do tohoto procesu vstupuje několik proměnných – vliv inflace, jednání zastupitelstev a jejich rozhodnutí, časový rámec (vydávání povinných příloh apod.). Jako pozitivum hodnotíme, že MAS má možnost upravit cílové hodnoty indikátorů v rámci žádostí o změnu PR IROP v roce 2026.

PR OP TAK: V rámci tohoto PR začalo čerpání podpory pozvolna, bylo potřeba provést po první výzvě větší propagaci nového operačního programu v území MAS. Následně začaly být výzvy více úspěšné a byl splněn stanovený milník. Celá přidělená finanční alokace pro MAS byla zcela vyčerpána. Cílové hodnoty indikátorů byly stanoveny ze strany ŘO v souvislosti s přidělenou alokací pro MAS. Nebyla tedy možné výši cílových hodnot upravit. Prozatím tedy cílové hodnoty nejsou naplněny, ale v roce 2026 provede ŘO změnu PR a nastaví MAS aktuální hodnoty indikátorů i finančního plánu dle aktuálního stavu realizace projektů. Takže MAS v tomto případě do tohoto procesu také nijak nezasahuje.

PR SP SZP: Čerpání finanční alokace a naplňování indikátorů v tomto programovém rámci probíhá dle předem stanoveného harmonogramu. Prozatím nebylo třeba provádět změnu PR SP SZP.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za realizaci doporučení
1. Neidentifikovali jsme žádné problémy.		

EO II.3 Jsou finanční prostředky na projekty vynaloženy účelně, tj. plní projekty svůj účel a přináší do území pozitivní a udržitelné efekty?

Hlavní cíle EO II.3:

- identifikovat reálné výstupy, výsledky a přínosy projektů v území MAS,
- určit a vyhodnotit, zda podpořené projekty, respektive vynaložené prostředky vedou k dosahování stanoveného efektu, tj. do jaké míry plní svůj účel (jsou efektivní),
- vyhodnotit, zda projekty přináší právě ty efekty, které jsou očekávány, ale také další efekty (negativní i pozitivní), které s sebou realizace projektů do území působnosti MAS přináší.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využila zejména tyto dokumenty/záznamy:

- Žádosti o dotaci
- Podklady pro hodnocení (IROP) / projektové záměry (OP ŽP), příp. další relevantní přílohy s informacemi o projektu (např. příloha s detailním popisem plánovaných aktivit projektu apod.)
- Záписy z evaluačních rozhovorů s příjemci

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Evaluační rozhovory s příjemci
- Syntéza

Tabulka 13 Přehled projektů pro realizaci evaluačních rozhovorů pro mid-term evaluaci

<i>PR</i>	<i>Opatření/Fiche</i>	<i>Název projektu</i>	<i>Žadatel</i>	<i>Datum ukončení realizace projektu</i>	<i>CZV projektu</i>
IROP	IDOPRAVA	Chodník podél silnice II/373 ve Slavětíně	Obec Slavětín	31.7.2025	1 405 906,65
IROP	DOPRAVA	Zvýšení bezpečnosti pěší dopravy v obci Luká – objekt SO 103	Obec Luká	27.11.2025	4 800 521,95
IROP	VZDĚLÁVÁNÍ	Vybavení odborných učeben ZŠ Luká pro kvalitnější výuku	Obec Luká	27.9.2025	4 603 058,75
IROP	VZDĚLÁVÁNÍ	Odborné učebny pro ZŠ Bílá Lhota	Bílá Lhota	Vydán PA 25.7.2024 Ukončen 8.6.2026	4 644 900,07
IROP	HASIČI	Dopravní automobil pro JSDH Bílá Lhota	Obec Bílá Lhota	30.5.2025	1 741 371,5
IROP	HASIČI	Obec Horka nad Moravou, speciální terénní vozidlo SxS	Obec Horka nad Moravou	27.9.2025	2 281 261,4
OP TAK	Technologie pro MAS (CLLD)	MOLOVNA – nákupní galerie	Inlife Morava, s.r.o.	25.11.2025	940 340,61
OP TAK	Technologie pro MAS (CLLD)	Stomatologie Litovel s.r.o. - nové technologie	Stomatologie Litovel, s.r.o.	16.12.2025	1 596 440
SP SZP	FICHE 1	Výkonnější traktor s vlečkou a příslušenstvím pro zvýšení efektivity produkce bioosiva zeleniny	Marek Kvapil	8.8.2025	762 300
SP SZP	FICHE 1	Značení kontejnerů	Jan Holub s.r.o.	Podepsána Dohoda 25.2.2025	405 000
SP SZP	FICHE 1	Přístřešek pro zvířata	Jiří Polák	18.5.2026	274 070
SP SZP	FICHE 4	Pořízení gastro vybavení	Josef Mrtýnek	18.6.2025	247 975,24
SP SZP	FICHE 4	IN LIFE Morava s.r.o. - Rozšíření nabídky kempu	Inlife Morava, s.r.o.	7.8.2025	430 000
SP SZP	FICHE 5	Velkokapacitní stan pro obce DSO Region Moravská cesta	DSO Region Moravská cesta	27.8.2025	489 982
SP SZP	FICHE 5	Herní prvky pro školní zahradu MŠ Slavětín	Obec Slavětín	11.11.2025	145 030,6

Odpovědi na evaluační podotázky

II.3.1) Co přináší projekty realizované v jednotlivých PR cílových skupinám daného projektu v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců?

Z odpovědí vyplývá, že projekty, které byly realizovány v Programových rámcích, mají hmatatelné a viditelné přínosy. V rámci IROP projekty, které byly zaměřeny na vzdělávání, zajistily modernizaci odborných učeben a vybavení škol, čímž pomohly zlepšit podmínky pro výuku, tedy žáky i pedagogy. Projekty IROP (doprava) směřovaly k posílení a zajištění bezpečnosti v obcích, především pro chodce, ale měly vliv na celkovou bezpečnost. Projekty IROP (Hasiči) vedly k modernizaci jednotek a posílení bezpečnosti obyvatel a akceschopnosti složek IZS. V rámci OP TAK přináší projekty technologické inovace zejména menším podnikatelům a živnostníkům, kteří modernizují své služby. Konkrétně se například jedná o vybavení zubních ordinací prostřednictvím 3D skenerů a mikroskopů a s tím souvisejícího softwaru apod. Dochází tak ke zkvalitnění péče v oblasti zubního lékařství na území MAS. Podobně tomu je v rámci SZP, Fiche 1, v níž projekty cílí na zemědělce, drobné podnikatele a živnostníky (Fiche 4), obce a spolky (Fiche 5). Celkově lze říci, že podnikatelé v zemědělství i ostatní živnostníci modernizují a inovují své podnikání, obce zlepšují infrastrukturu a bezpečnost a spolky kladou silný důraz na rozvoj komunity. Společným jmenovatelem všech realizovaných projektů je, že zlepšují život cílových skupin a přispívají k rozvoji venkova v území působnosti MAS Moravská cesta. Velmi často se efekty realizovaných projektů projevují nad rámec potřeb cílových skupin. Potřeby cílových skupin jsou zcela naplňovány.

II.3.2) Vedou projekty v Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných pozitivních výsledků?

Ano. Vyplynulo to jak z focus group, tak z individuálních rozhovorů. Například v jedné z obcí byl vytvořen kvůli zvýšení bezpečnosti přechod pro chodce a vybudován chodník podél silnice. Projekt byl realizován. Občané akci hodnotí pozitivně a bylo zjištěno, že motoristé projíždějí obcí pomaleji než dříve. Došlo ke zklidnění dopravy, což je hodnoceno jako nezamýšlený pozitivní efekt. Podobně například modernizace učeben v jedné škole vede pozitivně k tlaku na další školy. Pro samotnou školu je to i konkurenční výuka. Nákup vozidla pro hasiče vedl k většímu zájmu dětí o členství v kroužku u sboru dobrovolných hasičů. Zajímavým pozitivním účinkem byl nákup gastro vybavení pro školu, které využívali i senioři. Nebyla to pro ně pouze výuka vaření, ale velmi důležitá aktivita pro trávení času a boj proti samotě. Podobných příkladů lze uvádět mnoho.

II.3.3) Vedou projekty v jednotlivých Programových rámcích k dosažení nepředpokládaných negativních výsledků?

Negativní důsledky nebyly zaznamenány.

II.3.4) Jsou výstupy, výsledky a dopady dosažené v jednotlivých Programových rámcích skutečně udržitelné?

Udržitelnost projektů je jednou z jejich silných stránek. Důvodem je hlavně skutečnost, že byly naplánovány jako nezbytné, a tedy potřebné a s udržitelností se v návrzích počítalo. Jediným limitem je tak životnost některých pořízených produktů, což je fakt, s nímž se počítá. Tam, kde to bylo možné, se předpokládaly současné špičkové technologie (viz například OP TAK, ale i Fiche 1). Můžeme konstatovat, že projekty financované v rámci IROP (modernizace škol, infrastruktura) mají ze své podstaty dlouhodobou životnost, zrekonstruované a modernizované učebny či pořízená hasičská vozidla budou sloužit potřebám cílových skupin řadu let. Projekty OP TAK modernizují technologie ve službách, což jednak posiluje jejich konkurenceschopnost, jednak i ekonomickou udržitelnost. V rámci

SP SZP jsou podpořeny investice do zemědělských podniků, živností a infrastruktury obcí. To vše přispívá k intenzivnímu rozvoji venkova. Příjemci jsou v souladu s pravidly povinni udržovat dosažené výsledky po stanovenou dobu udržitelnosti. Evaluace neidentifikuje projekty, v nichž by byla ohrožena jejich udržitelnost.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

II.3 Jsou finanční prostředky na projekty vynaloženy účelně, tj. plní projekty svůj účel a přinášejí do území pozitivní a udržitelné efekty?

Z evaluačních podkladů vyplývá, že finanční prostředky na projekty jsou vynakládány účelně. Ani z jednoho realizovaného nevyplývá, že by se výrazně odchylovaly nabídkové ceny, respektive poptávky byly formulovány efektivně a na základě jasných, prověřených kritérií. Pokud se podobné zakázky v území realizovaly, žadatelé se informovali u příjemců a zjišťovali se reference.

Projekty ve všech Programových rámcích plní svůj účel a přinášejí do území konkrétní a měřitelné pozitivní efekty. Výsledky jsou udržitelné a projekty vytvářejí i nepředpokládané pozitivní efekty. Negativní výsledky nebyly identifikovány. Realizaci projektů činí složitější administrativní náročnost, která je hlavním rizikem pro větší zapojení žadatelů. V tomto případě nastupuje role MAS, která poskytuje poradenství a další projektovou podporu.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za realizaci doporučení
1. MAS by měla získávat zpětnou vazbu od podpořených příjemců po ukončení projektů (např. formou krátkého dotazníku), a to s cílem průběžně dokumentovat skutečné přínosy projektů a využívat tato zjištění při přípravě dalších výzev a aktualizaci SCLLD.	Průběžně	Manažeři MAS

EO II.4 Jak přispívají realizované projekty k naplňování specifického cíle SCLLD daného Opatření/Fiche Programového rámce?

Hlavní cíl EO II.4:

- určit a vyhodnotit, zda je prostřednictvím podpořených projektů dosahováno stanovených specifických cílů SCLLD, na které navazují jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využila zejména tyto dokumenty/záznamy:

- Programové rámce – vazba Opatření/Fichí Programových na specifické cíle SCLLD
- Schválená **Zpráva o plnění integrované strategie s údaji k 31. 12. 2025, resp. tabulka „Financování ISg“** (s přehledem plánovaných cílových a dosažených hodnot) – **Záložka Financování ISg**

- Zápisy z evaluačních rozhovorů s příjemci
- Zápis z jednání Focus Group

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Evaluační rozhovory s příjemci
- Focus Group
- Syntéza

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

II.4 Jak přispívají realizované projekty k naplňování specifického cíle SCLLD daného Opatření/Fiche Programového rámce?		
Realizované projekty prokazatelně přispívají k naplnění specifických cílů SCLLD v rámci jednotlivých opatření a Fichí Programových rámců. V rámci IROP projekty v oblasti vzdělávání, dopravy a bezpečnosti IZS naplňují specifické cíle SCLLD, které jsou zaměřeny na zvyšování kvality vzdělávání a školství či bezpečnou a rozvinutou dopravní infrastrukturu v regionu. Projekty OP TAK přispívají ke specifickému cíli zaměřenému na zlepšení podnikání a investic na území MAS. Projekty SP SZP směřují k cílům v oblasti zemědělského a venkovského podnikání, malého/středního podnikání, živnostníků a služeb. V rámci focus group bylo respondenty potvrzeno, že většina příjemců podpory si uvědomuje vazbu svých projektů na širší rozvojové cíle strategie MAS. MAS Moravská cesta tím plní svůj strategický záměr přispívat k rozvoji venkova a zkvalitnění života obyvatel v regionu.		
Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění		
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za realizaci doporučení
1. Během zpracovávání žádostí o podporu všem zájemcům zdůrazňovat cíle Strategie CLLD.	Ihned	Manažeři MAS

EO II.5 Vedou projekty realizované v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?

Hlavní cíl EO II.5:

- určit a vyhodnotit, zda a jak byla prostřednictvím realizovaných projektů do území MAS doručena přidaná hodnota LEADER/CLLD.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využila zejména tyto dokumenty/záznamy:

- Strukturu programového rámce SP SZP
- Zápisy z evaluačních rozhovorů s příjemci
- Zápis z jednání Focus Group
- Žádosti o dotaci (popis inovací a plánované přidané hodnoty projektu v PR SP SZP)
- Žádosti o platbu, respektive aktualizovaný a MAS el. podepsaný formulář Žádost o dotaci k ŽoP (obsahující popis plánované a skutečně realizované inovace a přidané

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Evaluační rozhovory s příjemci
- Focus Group
- Syntéza

Odpovědi na evaluační podotázky

II.5.1) Vedou projekty realizované v jednotlivých Programových rámcích ke zlepšení místní správy, tj. k vyššímu zapojení veřejnosti a zástupců cílových skupin do přípravy jednotlivých projektů předkládaných do výzev MAS?

Podpořené projekty, i když záleží na charakteru, přispívají k lepší místní správě zejména informovaností, budováním komunit, udržováním a zvyšováním participace do přípravy projektů. Samozřejmostí je, že u mnoha akcí pomáhají dobrovolníci. Je samozřejmé, že pokud se jedná o projekty, které například inovují venkovský podnik, k zapojení veřejnosti nedochází a ani docházet nemůže. V těchto případech často dochází k inovativním postupům, například prostřednictvím sdílení příkladů dobré praxe či zapojování odborníků.

MAS před vyhlášením výzvy provádí systematicky sběr projektových záměrů v regionu, tudíž zapojuje občany, spolky, místní politiky a další místní aktéry do definování potřeb a priorit. Komunita má tedy možnost spoluutvářet podobu některých výzev. Na shromážděních a akcích MAS (například valné hromady), jakož i dalších veřejných příležitostech dochází ke sdílení zkušeností příjemci dotací, což přispívá ke zlepšení místní správy. Účastníci focus group potvrdili, že projekty mohou motivovat obce ke spolupráci a vytvářejí platformu pro sdílení příkladů dobré praxe. Projekty jsou aktivně komunikovány, takže povědomí o jejich závěrech je dobře přístupné všem dalším zájemcům. Úspěšný žadatel inspiruje další k podání žádosti, což platí rovněž pro obce jako zástupce místní správy.

Například o možnosti žádat o dotaci v rámci OP TAK se dozvěděli zástupci podnikatelského sektoru díky každoročně konanému setkání podnikatelů v rámci ORP Litovel, jehož se MAS také účastnila a představila jednotlivé možnosti podpory. Proto v rámci výzvy OP TAK podal svůj projekt podnik WEDA Tech, jehož zástupce se tohoto jednání účastnil. Nebo také byla obdržena žádost ze strany In – life Morava, jehož zástupce se o této možnosti dozvěděl také na tomto jednání. Zároveň zástupce In-life působí i jako člen TJ Sokol Vodní sporty Litovel, takže se dozvěděl i o možnosti realizace příměstských táborů v rámci PO OPZ+. Zároveň je zde i vidět propojení spolků a místní samosprávy, jelikož zástupce daného spolku je i člen zastupitelstva dané obce, takže se opět propojují informace: MAS – obec – spolek – podnikatel.

II.5.2) Přispívají projekty v jednotlivých Programových rámcích k posílení sociálního kapitálu¹⁰ v území MAS?

Projekty výrazně a dlouhodobě posilují sociální kapitál v území MAS. Z focus group vyplynulo, že roste povědomí o MAS, což lze doložit tzv. efektem sněhové koule, kdy úspěšný žadatel inspiruje další žadatele k tomu, aby si podali žádost o projekt. MAS aktivně propojuje aktéry a projekty: například školy podporované z IROP jsou zapojovány do MAP, což posiluje spolupráci mezi školami. Podnikatelé, které podávali žádosti o dotaci v rámci SP SZP (In – life Litovel – pořízení vybavení kempu) se zapojili i do OP TAK (př. In-life

¹⁰ Sociální kapitál

Sociální kapitál lze definovat jako „sítě spolu se sdílenými normami, hodnotami a chápáním, které usnadňují spolupráci v rámci skupin nebo mezi nimi“. (Zdroj: POKYNY PRO HODNOCENÍ LEADER/CLLD, srpen 2017, str. 81)

Litovel – pořízení e-shopu a propagace regionálních produktů). Starostové sdílejí zkušenosti z realizace obecních projektů, předávají si zkušenosti, reference k zakázkám a vzájemně se o svých aktivitách informují. Organizátoři akcí žádají MAS o doporučení partnerů, například v projektu mobilního hospice (hospic se účastní akcí obcí, aby propagoval služby, které poskytuje s podporou MAS v rámci projektu OPZ+, dále se utvořila i spolupráce s obcemi, kdy hospic pořádá v rámci projektu i semináře pro občany s tématem podpory neformálních pečujících) nebo výrobců v případě farmářských trhů, obecních i spolkových akcí. V regionu se sdílí vybavení (stany, letní kino v regionu), což dále posiluje meziobecní vazby. Viditelnost MAS je měřitelná, například roste počet prvožadatelů či návštěvnost některých akcí.

Můžeme konstatovat, že vytváření sítí a posilování sociálního kapitálu je silnou stránkou aktivit MAS.

II.5.3) Přináší projekty realizované v rámci výzev MAS inovace, tj. nová řešení v místním kontextu?

Projekty přináší inovace v místním kontextu, i když v řadě případů se spíše jedná o dlouhodobý či postupný vývoj. Během rozhovorů byly identifikovány některé takové přínosy. Pokud jde o technologické inovace, v rámci OP TAK podpoření podnikatelé pořizují moderní přístroje, které v nabízené službě (stomatologie) dosud nebyly k dispozici. Podobně je tomu v podpoře vytváření sítě služeb (Molovna), přičemž je podporováno dlouhodobé úsilí MAS o podporu místních podnikatelů, řemeslníků, zemědělců a jejich produktů. V SP SZP jsou inovací rovněž technologické postupy, případně jiné inovativní výsledky. Vybavování školních učeben a kuchyní je vnímáno jako inovace zlepšující podmínky pro vzdělávání (IROP). Velmi často dochází k novým řešením za účasti různých specialistů, kteří se podílejí při přípravě projektů a silnou stránkou je rovněž inspirace žadatelů prostřednictvím příkladů dobré praxe. Celkově MAS hodnotí inovativní přístup projektů kladně, žadatelé tuto stránku ve svých projektech zohledňují.

II.5.4) Přináší projekty realizované v rámci výzev MAS synergické a multiplikační efekty, kterých by nebylo dosaženo prostřednictvím individuálních projektů?

Projekty generují výrazné synergické a multiplikační efekty, které mají v regionu silný inovační potenciál. V regionu například funguje příkladně princip dobré praxe, úspěšný žadatel inspiruje další k podání žádosti. MAS strategicky zvýhodňuje projekty s širším dopadem. Dochází například k bodovému zvýhodnění školních jídelen (SP SZP), které se zapojují do projektu „Od vidlí po vidličku“, který je v regionu zaměřen na podporu lokálních produktů. Tímto je systematicky rozvíjena spolupráce se školními jídelnami. Dalším příkladem je zapojení škol podpořených v PR IROP do MAP, což výrazně podporuje spolupráci mezi školami. Ředitelé navštěvují jiné školy, například pro inspiraci. Totéž platí o starostech, kteří sdílejí vlastní zkušenosti s realizovanými obecními projekty (SP SZP, IROP). Rovněž organizace akcí probíhá sítově a je podporována MAS; organizátoři žádají MAS o doporučení výrobců a partnerů (mobilní hospic, obce, farmáři, školní jídelny). MAS pomáhá s koordinací účastníků, výběrem dodavatelů a propagací. Příklad: společné pořízení stanů pro obce a spolky v regionu zvyšuje efektivitu a četnost akcí, nebo letní kino pořízené mikroregionem je půjčováno dalším obcím a spolkům. Zde bylo vidět i větší zapojení dobrovolníků, zejména při organizování akcí. Bodově je v žádostech podporována i spolupráce obcí (mikroregion). Projekt vybavení kuchyně vedl ke vstupu do dalších aktivit a spolupráci zdejších stravovacích zařízení. Takový projekt má i silný sociální rozměr, například v práci se seniory, kteří mají možnost modernizovanou školní kuchyň navštěvovat a vařit v ní. Některé projekty mají velmi silnou synergii a bez propojení prostřednictvím MAS by byla oslabena. Jednotliví žadatelé (byla jich většina), kteří byli evaluátorem osloveni, své projekty často viděli jako součást širší snahy, buď projekty navazovaly na jiné, nebo je podněcovaly k dalším (SP SZP, IROP, OP TAK). Dalším příkladem synergického a multiplikačního projektu může být i realizace projektu v rámci PO OPZ+: Podpora komunitního života a služeb na území MAS Moravská cesta. V tomto projektu je realizátorem samotná MAS a v rámci něj se propojují mnozí aktéři z území. V rámci aktivity

realizace příměstských táborů, kde se do realizace zapojují spolky z území MAS (hasiči, sokol atd.). Mnohdy se o této možnosti daný spolek dozvěděl, tak, že člen spolku žádal jako podnikatel do SP SZP a při komunikaci s MAS zjistil i tuto možnost zapojit se do projektu a zlepšit kvalitu života na obci pro rodiče a děti a zajistit jim dostupnost této služby a zároveň i podporu a rozšíření povědomí o aktivitách spolku. Například děti, které se zúčastnily hasičského tábora, pak následně začaly pravidelně navštěvovat i hasičský kroužek a tím se zajistila budoucnost spolku. Dále došlo k propojení Charity Šternberk a Mobilního hospice – Nejste sami (oba realizují aktivity v rámci projektu) a samotných obcí. Starostové se o aktivitách těchto dvou organizací dozvěděli více, díky informování ze strany MAS na společných setkáních (MAS prezentovala jejich aktivity) a došlo k rozvoji větší spolupráce, než tomu bylo doposud. Starostové následně své občany informovali o nabízených službách těchto dvou organizací a tím se podpora v oblasti sociálních služeb dostala mnohem blíže k samotným občanům.

II.5.5) Přispívají projekty realizované v rámci výzev MAS v PR SP SZP k naplňování konceptu SMART Villages?

Projekty realizované v rámci PR SP SZP přispívají k naplnění konceptu SMART Villages, i když ne vždy explicitně. Některé projekty ze své podstaty požadavkům SMART Villages svým charakterem neodpovídají, tam kde bylo možné tento koncept využít, se tak stalo. Viz zejména projekty podpořené v rámci OP TAK (Molovna, stomatologie). Projekty v rámci PR SP SZP, v různých Fichích, zvyšují kvalitu života venkovského obyvatelstva a posilují infrastrukturu obcí, což je součástí konceptu chytrého venkova. V rámci rozhovorů (zejména se starostovými) a s účastníky focus group byla zmíněna komunitní energetika jako výrazný příklad, respektive příležitost pro uplatnění konceptu SMART Villages, která může být zohledněna v dalších výzvách MAS. Starostové vnímají komunitní energetiku jako značnou příležitost pro zapojení obcí i posilování místních společenství.

II.5.6) Přispívají projekty realizované v rámci výzev MAS k jakékoliv další přidané hodnotě v rámci území MAS?

Projekty zcela jistě přinášejí další přidanou hodnotu, která přesahuje stanovené cíle. MAS prostřednictvím svých projektů a koordinací aktivit posiluje povědomí o regionu a propaguje místní výrobky (značka regionálních produktů, Vidle Vidlička Fest a další akce). Projekty, které utvářejí region, mají synergický, síťový a komunitní účinek a podporují základní cíle SCLLD, jsou bodově zvýhodňovány při hodnocení, což je viditelná snaha MAS tuto přidanou hodnotu realizovat. Silnou stránkou regionu je dlouhodobě vytvářená síť aktérů, kteří sdílejí své zkušenosti, informace a prohlubují vztahy v rámci území MAS. Je podněcována sounáležitost obyvatel s regionem a cílovými hodnotami, které uvádí SCLLD. Je patrné, že přidaná hodnota bude uplatňována i v budoucnu, viz podpora komunitní energetiky. Administrativní podpora MAS je příjemci hodnocena jako klíčová přidaná hodnota, bez kanceláře MAS by řada žadatelů o projekty vůbec nežádala. MAS má jedinečnou příležitost tyto žadatele o cílech regionu informovat a podněcovat je v jejich úsilí směrem ke Strategii CLLD. Kancelář MAS (včetně dalších orgánů MAS) není jen připravovatelem výzev, ale plní i roli komunitního koordinátora a animátora. A právě tato role je spatřována i v rámci realizace PO OPZ+. Kdy MAS jako realizátor projektu poskytl možnost neziskovým organizacím realizovat příměstské tábory s minimem administrativy (mnohé spolky by si samy o tuto dotaci nedokázaly požádat). Další přidaná hodnota je vidět i u mnohých spolků, které díky této aktivitě získali nové členy a rozšířilo se povědomí o jejich aktivitách v obci. Stejně tak je přidaná hodnota spatřována i ze strany dvou partnerů projektu (Charita Šternberk a Mobilní hospic – Nejste sami), opět jim MAS snižuje administrativní zátěž a také propojuje sociální služby se starosty a občany. Zde je také možno sledovat přidanou hodnotu pro území MAS.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

II.5 Vedou projekty realizované v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?

Projekty realizované v rámci výzev MAS Moravská cesta prokazatelně vedou k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD. Představitelé MAS aktivně posilují sociální kapitál, propojují jednotlivé aktéry, utváří sítě a projekty plně využívají svůj potenciál, takže se projevují jejich synergie a multiplikace. Projekty přinášejí potřebné inovace v místním kontextu (zejména PR OP TAK, SP SZP) a zlepšují kvalitu a přístup ke službám (PR OP TAK, SP SZP, IROP), zlepšují infrastrukturu (IROP).

Klíčovou přidanou hodnotou je komunitní přístup MAS a podpora žadatelů, bez níž by mnoho projektů nevzniklo. MAS důsledně čerpá z principu „zdola nahoru“.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za realizaci doporučení
1. MAS by měla dále aktivně propagovat a sdílet příklady přidané hodnoty LEADER/CLLD. Občanům, žadatelům i některým aktérům nemusí být známe. Muže to vést k podpoře komunitního charakteru MAS.	Ihned	Manažeři MAS

EO II.6 Přispívají projekty podpořené zejména v PR SP SZP k místnímu rozvoji ve venkovských oblastech?

Hlavní cíl EO II.6:

- určit a vyhodnotit, do jaké míry došlo ke změnám v území MAS ve vybraných aspektech kvality života.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využila tyto dokumenty a záznamy:

- Seznam výzev a seznamy předložených projektů
- Zápis z jednání Focus Group

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Focus Group
- Škálování
- Syntéza

Odpovědi na evaluační podotázky

II.6.1) Přispívají projekty zejména v PR SP SZP k rozvoji v jednotlivých kritériích místního rozvoje:

Na základě výsledků focus group a analýzy projektů MAS Moravská cesta hodnotí přínos projektů k rozvoji v následujících kritériích:

Služby a místní infrastruktura ve venkovských oblastech (v území MAS) se zlepšily

○	○	○	○	○
služby a místní infrastruktura se rozhodně zlepšily	služby a místní infrastruktura se spíše zlepšily	služby a místní infrastruktura jsou zcela beze změny	služby a místní infrastruktura se spíše zhoršily	služby a místní infrastruktura se rozhodně zhoršily
Služby a místní infrastruktura se rozhodně zlepšily. Projekty IROP (oprava komunikací, zvýšení bezpečnosti v obcích, modernizace škol, vybavení IZS) a SP SZP (Fiche 5, základní služby a obnova obcí) vedly ke zlepšení infrastruktury a služeb pro občany. Projekty OP TAK přispěly především ke zkvalitnění služeb pro občany MAS v rámci zubního lékařství, díky pořízení moderního vybavení a softwaru pro ordinace. Účastníci focus group potvrdili viditelné zlepšení zejména v oblasti infrastruktury a vzdělávání. Pozitivně hodnotili zvýšení bezpečnosti představitelé obcí (individuální rozhovory), a to v případě vybudování místních komunikací (chodníky v obcích).				
Přístup ke službám a místní infrastruktuře ve venkovských oblastech (v území MAS) se zlepšil				
○	○	○	○	○
přístup ke službám a místní infrastruktuře se rozhodně zlepšil	přístup ke službám a místní infrastruktuře se spíše zlepšil	přístup ke službám a místní infrastruktuře se nezměnil	přístup ke službám a místní infrastruktuře se spíše zhoršil	přístup ke službám a místní infrastruktuře se rozhodně zhoršil
Odpověď částečně souvisí s předchozí reakcí. Tam, kde došlo ke zkvalitnění infrastruktury, tam se přístup ke službám a místní infrastruktuře rozhodně zlepšil. Modernizace škol a občanská vybavenost umožněné projekty IROP a SP SZP zlepšují dostupnost služeb ve venkovských oblastech.				
Obyvatelé venkova (MAS) se zapojili do místních akcí				
○	○	○	○	○
obyvatelé venkova se rozhodně zapojovali do místních akcí	obyvatelé venkova se spíše zapojovali do místních akcí	obyvatelé venkova se do místních akcí zapojovali ve shodné míře jako dříve	obyvatelé venkova se do místních akcí spíše nezapojovali	obyvatelé venkova se do místních akcí rozhodně nezapojovali
Obyvatelé venkova se spíše zapojovali do místních akcí. Díky projektům MAS, komunikaci a informovanosti se postupně zvyšuje zájem veřejnosti o lokální akce. O některé akce je mimořádný zájem, například Vidle Vidlička Fest (cca 3 tisíce návštěvníků), zaznamenán byl skutečně velký zájem i o další akce a komunitní setkání. Zapojení komunity se dlouhodobě zlepšuje				
Obyvatelé venkova (MAS) měli z místních akcí prospěch				
○	○	○	○	○
obyvatelé venkova měli z místních akcí rozhodně prospěch	obyvatelé venkova měli z místních akcí spíše prospěch	obyvatelé venkova mají z místních akcí stejný prospěch jako dříve	obyvatelé venkova spíše neměli z místních akcí prospěch	obyvatelé venkova rozhodně neměli z místních akcí prospěch
Obyvatelé venkova měli z místních akcí rozhodně prospěch. Sdílené vybavení posiluje prospěšnost akcí (letní kino napříč mikroregionem, společné vybavení), propagace regionálních produktů pod značkou Haná regionální produkt, osvěta přináší viditelný prospěch. Účastníci focus group potvrdili pozitivní zkušenosti s projekty MAS a jejich dopad				

na každodenní život v regionu. Pozitivní hodnocení se objevují v místních zpravodajích a na sociálních sítích.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

II.6 Přispívají projekty podpořené v PR SP SZP k místnímu rozvoji ve venkovských oblastech?

Projekty podpořené v PR SP SZP prokazatelně přispívají k místnímu rozvoji ve venkovských oblastech. Inovace služeb a místní infrastruktura jsou na vyšší úrovni, přístup ke službám se zlepšil, zapojení obyvatel do místních akcí je dlouhodobě na dobré úrovni a velmi výrazná je komunikační i informační role, která souvisí s podpořenými projekty.

Projekty přispívají k místnímu rozvoji mnoha způsoby (viz výše), na řadě z nich participují občané, jako účastníci, uživatelé či dobrovolníci. Infrastruktura se postupně zkvalitňuje a pokud dochází k její opravě či výstavbě, tak k ní mají občané vždy dobrý přístup. Totéž se týká služeb.

MAS Moravská cesta hodnotí realizaci PR SP SZP jako úspěšnou s jasným pozitivním dopadem na venkov. Poptávka ze strany žadatelů výrazně převyšuje přidělené finanční prostředky, což dokumentuje opravdu velkou potřebu těchto projektů v území MAS.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Do komunikačních i informačních aktivit zahrnout důležitost komunitního charakteru.	Okamžitě	Manažeři MAS

3. Manažerské shrnutí výstupů a výsledků realizace SCLLD k 31. 12. 2025

Manažerské shrnutí je klíčovým výstupem mid-term evaluace a slouží jako podklad pro rozhodování orgánů MAS. Obsahuje hlavní závěry evaluace, identifikovaná rizika a navržená doporučení. Odpovědnost za evaluaci SCLLD, respektive za schválení Evaluační zprávy je v souladu s dokumentem Jednací řád svěřena kontrolnímu orgánu MAS, který schválil Evaluační zprávu dne 8.6.2026.

Po schválení je Evaluační zpráva předána ke kontrole prostřednictvím ISKP21+ na MMR-ORP.

Popis strategie

MAS Moravská cesta realizuje Strategii komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) 2021–2027 na území, které tvoří 22 obcí s přibližně 32 tisíci obyvateli. Strategie je realizována prostřednictvím čtyř Programových rámců, IROP, SP SZP, OP TAK a OPZ+.

Mid-term evaluace hodnotí stav realizace SCLLD k 31. 12. 2025. Evaluace se zaměřila na efektivitu interních procesů, účelnost vynaložených finančních prostředků, na přidanou hodnotu LEADER/CLLD a na přínos projektů k místnímu rozvoji. Do evaluace byli zapojeni pracovníci MAS, členové výboru, externí hodnotitel a vybraní příjemci dotací prostřednictvím individuálních rozhovorů.

Hlavní zjištění – Oblast I (procesní část)

Interní procesy MAS jsou nastaveny funkčně a probíhají bez zásadních nedostatků. MAS úspěšně zpracovala interní postupy (IP) pro všechny programové rámce, dodržovala harmonogramy výzev a komunikace s řídicími orgány probíhala dle stanovených pravidel. Pozitivně hodnocenou činností je sběr projektových záměrů v regionu před vyhlášením výzev a využívání zkušeností z předcházejícího programového období. Jediným opakovaně identifikovaným negativem je absence potvrzování přijatých dokumentů ze strany ŘO OP TAK.

Hlavní zjištění – Oblast II (výsledková část)

EO II.1 – Fáze realizace SCLLD: MAS k 31. 12. 2025 úspěšně splnění finanční milníky ve všech PR (IROP 45,60 %, SP SZP 63,79 %, OP TAK 76,8 %). Bylo vyhlášeno 9 výzev. V rámci IROP se uskutečnila aktualizace zásobníku projektů a Valná hromada MAS rozhodla o přesunu alokace do opatření Vzdělávání a Kultura. Výzva Kultura a Vzdělávání bude vyhlášena v roce 2026. OP TAK vyčerpал veškerou přidělenou alokaci; SP SZP zaznamenal velký zájem žadatelů ve všech Fichích.

EO II.2 – Indikátory: Indikátory jsou plněny průběžně v souladu s realizací projektů. V PR IROP budou některé cílové hodnoty upraveny žádostí o změnu PR v roce 2026 (zrušení aktivity cyklistické dopravy, narovnání indikátorů u opatření Hasiči). V PR OP TAK provede ŘO změnu indikátorů sám v roce 2026.

EO II.3 – Účelnost vynaložených prostředků: Finanční prostředky jsou vynakládány účelně. Projekty plní svůj účel ve všech PR, přináší měřitelné a často i nečekávané pozitivní efekty (např. zklidnění dopravy v obci jako vedlejší efekt chodníku, nárůst zájmu dětí o hasičský kroužek). Výstupy jsou udržitelné. Hlavním rizikem zůstává administrativní náročnost, kterou MAS kompenzuje aktivním poradenstvím a podporou žadatelů.

EO II.4 – Naplňování specifických cílů SCLLD: Realizované projekty prokazatelně přispívají k naplňování specifických cílů SCLLD. Většina příjemců si je vědoma vazby svých projektů na rozvojové cíle strategie, což bylo potvrzeno respondenty v rámci focus group. MAS systematicky zdůrazňuje tyto vazby při každé konzultaci se žadateli.

EO II.5 – Přidaná hodnota LEADER/CLLD: Projekty realizované v rámci MAS Moravská cesta vedou prokazatelně k dosahování přidané hodnoty LEADER/CLLD. MAS aktivně posiluje sociální kapitál v území, propojuje aktéry a síťuje území. Projekty přinášejí inovace v místním kontextu a generují výrazné synergie a multiplikace. Klíčovou přidanou hodnotou je komunitní přístup a administrativní podpora MAS, bez které by řada projektů nevznikla.

EO II.6 – Místní rozvoj ve venkovských oblastech: Projekty SP SZP přispívají k místnímu rozvoji. Infrastruktura a služby se zlepšily, přístup k nim je lepší a zapojení občanů do místních akcí je dlouhodobě silné. Poptávka ze strany žadatelů výrazně překračuje přidělenou alokaci, což dokládá velkou potřebu podpory na území MAS.

Hlavní doporučení

Na základě výsledků mid-term evaluace jsou navrhována tato klíčová doporučení:

MAS by měla systematicky sbírat zpětnou vazbu od příjemců po ukončení projektů (např. formou krátkého dotazníku) s cílem průběžně dokumentovat skutečné efekty projektů, včetně těch nepředpokládaných, a využívat tato zjištění při přípravě dalších výzev a aktualizaci SCLLD.

Během zpracovávání žádostí o podporu všem zájemcům zdůrazňovat cíle Strategie CLLD.

MAS by měla dále aktivně propagovat a sdílet příklady přidané hodnoty LEADER/CLLD. Občanům, žadatelům i některým aktérům nemusí být známe. Muže to vést k podpoře komunitního charakteru MAS.

Do komunikačních i informačních aktivit zahrnout důležitost komunitního charakteru.

Závěr

Celkové hodnocení mid-term evaluace realizace SCLLD MAS Moravská cesta je pozitivní. MAS ukazuje dlouhodobě schopnost efektivně přijmout, řídit a realizovat strategii CLLD. Splnění všech finančních milníků, vysoká absorpce alokací a prokazatelný pozitivní dopad projektů na život obyvatel území svědčí o funkčním nastavení a aktivním přístupu pracovníků i dalších orgánů MAS. Navrhovaná doporučení jsou dílčího charakteru, protože MAS dokázala v průběhu strategie sama pružně reagovat na případné nové potřeby.

Evaluační postup

Evaluační postup, tj. způsob vyhodnocení procesů a činností na MAS a zodpovídání jednotlivých evaluačních otázek a jejich podotázek je vždy uveden v úvodu příslušné kapitoly.

Harmonogram zpracování mid-term evaluace SCLLD 2021+

MAS realizovala příslušné činnosti mid-term evaluace dle harmonogramu uvedeného v následující tabulce.

Tabulka 14 Skutečný harmonogram klíčových činností mid-term evaluace SCLLD na MAS

Aktivita	Termín zahájení činnosti (od)	Termín ukončení činnosti (do)	Datum
Sebehodnocení v Oblasti I	2.2.2026	17.3.2026	
Evaluace v Oblasti II			

Aktivita	Termín zahájení činnosti (od)	Termín ukončení činnosti (do)	Datum
Příprava podkladů pro zpracování rozhovorů s příjemci	8.4.2026	17.4.2026	
Realizace evaluačních rozhovorů s příjemci	20.4.2026	21.5.2026	
Jednání Focus Group			2.6.2026
Zodpovězení evaluačních pod/otázek a podotázek v Oblasti II	3.6.2026	5.6.2026	
Projednání a schválení evaluační zprávy odpovědným orgánem MAS			8.6.2026
Předložení evaluační zprávy MMR-ORP skrze ISKP21+			15.6.2026